

GRÖNPLAN FÖR ESLÖV

BILAGA 1

SLUTGILTIG REMISSVERSION

Grönplan för Eslöv bidrar till del lokala miljömålet Rik natur i Miljöstrategi för Eslöv samt mål gällande grönstruktur i Översiktsplan Eslöv 2035.

Till grönplanen hör denna bilaga vars syfte är att utgöra ett vägledande underlag vid fysisk planering. Bilagan innehåller kartor och beskrivningar av Eslövs grönstruktur, inklusive brister och behov samt information om de åtgärder som föreslås i grönplanen.

Innehåll

OM GRÖNSTRUKTUR	3
Grönstrukturens värden.....	3
Grönplanering	4
Gröna stråk.....	6
Biologisk mångfald.....	7
Ekosystemtjänster	8
Klimatförändringar	8
Träd.....	9
Rekreation och friluftsliv	10
ESLÖVS KOMMUN	12
Markanvändning i Eslövs kommun	12
Naturvärden.....	13
Rekreativa värden	16
Utveckling av gröna stråk	17
ESLÖVS TÄTORTER	21
Eslövs tätort	22
Billinge.....	28
Stockamöllan.....	30
Stehag.....	31
Kungshult.....	33
Hurva.....	34
Löberöd	35
Harlösa	37
Flyinge	39
Gårdstånga och Getinge.....	41
Örtofta, Vaggarp och Toftaholm.....	42
Marieholm.....	43
Källor	44

OM GRÖNSTRUKTUR

Grönstruktur är ett samlande begrepp som används för att beskriva ett nätverk av grönska och vatten, i olika geografiska nivåer. Det omfattar allt från praktfulla finparker och trädgårdar till vild natur. Ibland kallas sjöar, hav och vattendrag för blåstruktur men i *Grönplan för Eslöv* behandlas dessa också under begreppet grönstruktur. Åkermark räknas vanligtvis inte in i begreppet men har ändå betydelse för funktioner och utvecklingsmöjligheter av grönstrukturens ytor genom att de ofta ansluter till varandra. Bebyggelse, vägar och torg räknas ofta inte heller till begreppet men avgränsningen är inte alltid självklar. Hårdgjord mark kan täckas av trädkronor och det blir allt vanligare med gröna tak och fasader.

Grön infrastruktur definieras av Naturvårdsverket som följande: "Ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer och strukturer, naturområden samt anlagda element som utformas, brukas och förvaltas på ett sätt så att biologisk mångfald bevaras och för samhället viktiga ekosystemtjänster främjas i hela landskapet" (Naturvårdsverket, 2024).

Grönstruktur är avgörande för biologisk mångfald, livsmiljöer och spridningsvägar. Den ger också rekreativa, sociala och ekonomiska värden genom ekosystemtjänster som naturen och den biologiska mångfalden tillhandahåller. Vi behöver grönstruktur för att integrera naturen och den biologiska mångfalden i våra tätorter och för att främja förekomsten och bevarandet av arter i landskapet. Detta möjliggör spridning och bevarandet av intakta ekosystem, vilket i sin tur ger de ekosystemtjänster vi behöver. Genom att planera grönstruktur kan vi skapa specifika ekosystemtjänster, såsom rekreation, genom att exempelvis anlägga stigar. Utan biologisk mångfald får vi inte dessa ekosystemtjänster, vilket gör den biologiska mångfalden grundläggande för all grönstruktur.

Grönstrukturens värden

Det går att peka ut ett mycket stort antal värden som grönstrukturen bidrar med till våra samhällen, vårt välbefinnande och vår grundläggande hälsa. Dessa värden hänger ofta tätt samman med varandra och genom att koppla ihop mindre natur- och kulturmiljöer till en välfungerande helhet i en regional struktur, ökar de gröna miljöernas totala värden. De komplexa sambanden innebär att grönstrukturens värden kan presenteras på många olika sätt. Nedan följer en sammanfattande beskrivning som delar upp grönstrukturens värden i fyra kategorier:

Ekologiska värden: Dessa avser grönstrukturens betydelse för bevarande av biologisk mångfald, ekosystem och ekosystemtjänster. En grönstruktur med varierade naturtyper och större sammanhängande områden kan ge dessa ekologiska värden.

Sociala värden: Dessa avser grönstrukturens betydelse för folkhälsan i form av stärkt livskvalitet och välbefinnande. Gröna miljöer utgör viktiga rum för mänskliga möten och gemensamma upplevelser och för fysisk aktivitet. De utgör fantastiska lekmiljöer för barn, tillför estetiska värden och inspiration. För att dessa värden ska kunna nyttjas till fullo krävs det att allmänheten har nära tillgång till natur- och rekreationsområden och kan uppleva tilltalande landskap i vardagen.

Kulturhistoriska värden: Dessa avser grönstrukturens betydelse för såväl landskapets som bygdens historia och kulturella identitet. Lämningar av våra förfäders aktiviteter skapar förståelse för vår gemensamma historia och bildar strukturer som tillför landskapet läsbarhet och begriplighet.

Ekonomiska värden: Dessa avser grönstrukturens betydelse för tillväxt och samhällsekonomiska vinster. Grönstrukturen bidrar med en rad ekonomiska värden i form av areella näringar (jordbruk, skogsbruk, fiskerinäring, jakt), friluftsliv och rekreation samt turism som alla bidrar till samhällsekonomiska vinster och tillväxt. Grönstrukturen är viktig vid valet av bostadsort och är en etableringsfaktor för företag och högre utbildningar. Gröna miljöer är en avgörande faktor för ett samhälle med friska och därmed arbetsföra individer. Grönstrukturen har därmed av stort värde för regioners attraktionskraft och tillväxt.

Grönplanering

Natur var under lång tid något som ansågs höra hemma utanför tätorterna och som tillhörde naturvårdens arbetsområde. Men genom översiktsplanens införande i plan- och bygglagen (PBL) har begreppen "grönplan" och "grönstrukturplan" lyfts från tätortsplaneringen och breddats till att omfatta hela landskapet. På 2000-talet myntades begreppet "ekosystemtjänster" som de nyttor människan får av ekosystemen samt "grön infrastruktur" som anspelar på trafikinfrastrukturen och de gröna och blå strukturella samband som behöver beaktas i samhällsplaneringen. Det finns alltså idag fyra övergripande begrepp som används i samband med grönplanering och som till stora delar överlappar varandra.

Grönplanering handlar om att ta tillvara och utveckla grönstrukturens olika värden baserat på en helhetssyn. Genom att planera utifrån sambanden mellan olika natur- och kulturmiljöer och koppla dem till ett grönt nätverk ökar förutsättningarna för arter att spridas och för människor att röra sig. Det är en kontinuerlig process som handlar om park- och naturförvaltning, men också om strategiska frågor som vilka områden som behöver skyddas eller restaureras, eller hur gröna värden ska hanteras i stadsutveckling.

Boverket och Naturvårdsverket beskriver grönplanering på följande sätt: ***"Ett kontinuerligt arbete utan slut, men med årliga skördar, i form av större biologisk mångfald, bättre klimatanpassade miljöer, välbefinnande, hälsa, omhändertagna kulturvärden och positiva klimatavtryck"***.

Grönplanering handlar om att göra avvägningar mellan olika värden, men framför allt om att åstadkomma fler gröna värden. Precis som gator, vägar och bebyggelse behöver grönområden en infrastruktur som binder dem samman till en fungerande helhet som gör att de kan bidra till nyttor med full potential. Bebyggelse, trafikinfrastruktur och grönstruktur behöver samordnas så att grönstrukturen behåller samma värden efter exploatering eller allra helst ökar i kvalitet. Grönplaneringen är med andra ord en nödvändig faktor i en hållbar samhällsbyggnadsprocess.

Grönplan

En grönplan är ett strategiskt dokument till för att beskriva, analysera och värdera grönstrukturen i kommunens städer, byar och landsbygds landskap. Den syftar till att klargöra hur kommunen och andra aktörer kan bevara och utveckla grönstrukturen för att gynna biologisk mångfald och samtidigt utveckla fler ekosystemtjänster. Genom att samla alla grönplaneringsfrågor under ett gemensamt paraply underlättas samordning och samverkan mellan olika aktörer.

Parkplan

En parkplan går djupare in på parkernas och grönområdenas innehåll och funktioner samt hur dessa kan utvecklas och förvaltas. Genom att kartlägga tillgången och kvaliteten på befintlig parkmark kan parkplanen sätta upp mål och strategier för parkernas utveckling. Exempelvis vilka behov av investeringsåtgärder och skötselinsatser som krävs för att utveckla och bevara attraktiva och välskötta parker och grönytor i kommunen.

Trädplan

En trädplan innehåller information och strategier för plantering och förvaltning av träd inom ett visst område. Planen utgår från en inventering som kartlägger de befintliga trädens placering, trädslag, ålder och skick. Resultatet gör det lättare för kommunen att planera skötseln av befintliga träd samt ger en bättre bild av vilka träd som på sikt behöver bytas ut, vilka trädslag som kan användas för att skapa en större diversitet av arter, hur många träd som ska planteras och var de ska placeras.

Grönytefaktor

Grönytefaktor (GYF) är ett planeringsverktyg som används för att mäta andelen grönytor i förhållande till hårdgjorda ytor inom ett visst område, som exempelvis inom ett kvarter eller en stadsdel. Genom att arbeta med grönytefaktor i stadsplaneringen kan kommuner lättare säkerställa grönytor med tillräcklig storlek och kvalitet för rekreation, biologisk mångfald och hantering av dagvatten. Grönytefaktor används ofta som ett verktyg i dialogen mellan kommuner och byggaktörer och ser till att planeringen av grönskan kommer in tidigt processen.

Det finns flera olika modeller för beräkning av grönytefaktor. Grönytefaktorn kan utvecklas för olika skalor, som stadsdelar eller kvarter, samt efter mer eller mindre detaljerade beräkningar. En del kommuner tar fram egna modeller utifrån lokala mål och förutsättningar.

Grönytefaktor i Eslövs kommun

Eslövs kommun (Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen) har sedan år 2023 som nämndsmål att öka grönytefaktorn vid utveckling av allmän plats. För beräkning används ”GYF för stadsdelar 3.0” som är framtagen av den svenska ideella föreningen Care of City.

Krontäckning och 3-30-300 regeln

3-30-300-regeln är en internationellt använd modell som syftar till att förbättra tillgången till grönska i urbana områden. Modellen föreslår riktlinjer för grönstrukturen som genom tillräcklig synlighet, kvantitet och närhet kan skapa bättre förutsättningar för hållbar stadsutveckling och hälsofrämjande livsmiljöer. Modellen lanserades 2021 av Cecil Konijnendijk van den Bosch, professor i Urban Forestry vid University of British Columbia. Reglerna bygger på tre centrala riktlinjer för stadsgrönska:

Minst tre synliga träd från bostaden - Alla boende bör kunna se minst tre träd från sitt hem. Att blicka ut över träd inifrån sin bostad skapar en mer trivsamt boendemiljö och har i studier visats ha positiva effekter på psykisk ohälsa. Antalet tre är inte vetenskapligt bevisat utan har valts för att det passar ihop med de två andra riktlinjerna. Riktlinjen kan också ses utifrån perspektivet att nära och tillgänglig grönstruktur är viktigt, särskilt för barn och äldre.

Minst 30 procent krontäckning – Stadsdelen bör ha en krontäckning på minst 30 procent. Detta innebär att en betydande del av ytan är täckt av träd och annan vegetation. Studier har visat ett

samband mellan trädkrontäckning och bättre mikroklimat, mental och fysisk hälsa. Lummiga stadsdelar uppmuntrar också människor att vara mer utomhus och därmed träffa fler människor, vilket främjar den sociala hälsan.

Maximalt 300 meter mellan bostad och grönområde - Ingen bostad bör ligga mer än 300 meter från ett grönområde. Detta ökar användningen av grönområden, vilket i sin tur har en positiv inverkan på både fysisk och mental hälsa.

3-30-300 i Skåne och Eslöv

Region Skåne har som en del i arbetet med *Regionplan för Skåne 2022-2040* analyserat den urbana grönsstrukturen i nio skånska tätorter baserat på 3-30-300 regeln. Omkring hälften av invånarna (46%) kunde se minst tre träd från sin bostad och nästan alla (97%) hade tillgång till ett grönområde, större än 0,5 hektar och bredare än 30 meter, inom 300 meter. Generellt hade centrumområden och nybyggda bostäder störst brist på synliga träd. Endast 3 procent av tätorterna klarade riktvärdet gällande 30 procent krontäckning. Lägst krontäckning sågs i centrumområden, tätbebyggda småhusområden och nybyggda villaområden där det skulle krävas omfattande åtgärder för att nå upp till målet.

Region Skåne menar att 3-30-300 regeln kan bli användbar i regional och kommunal planering, särskilt måtten gällande krontäckning och närhet. Riktlinjen gällande krontäckning är ett bra mått att använda i både befintliga och nya stadsdelar dock bör effekterna av en lägre krontäckningsgrad på 20–25 procent utredas då det visat sig att målet på 30 procent är mycket svårt att uppnå. Naturvårdsverket och Malmö stad har satt målet 25 procents krontäckning. Helsingborgs stad har tagit som mål att öka krontäckningsgraden i centralorten från 19 procent till 20 procent, en yta motsvarande 78 fotbollsplaner, med syfte att sänka temperaturen under årets varmaste dagar. För att klara målet krävs att även allmänheten och företag planterar fler träd.

Eslövs kommun har analyserat tätorterna utifrån Region Skånes riktlinjer, se kapitel 3.

Gröna stråk

Ett effektivt sätt att skapa strukturer som gynnar goda livsmiljöer, arters spridning och människors rekreation är att utveckla grönstråk. Gröna miljöer behöver kopplas samman till en fungerande helhet både utifrån rekreation och som viktiga spridningsvägar och livsmiljöer för växter och djur.

För att främja biologisk mångfald och arters spridning behövs en variation av livsmiljöer och starka kopplingar mellan dessa. Odlingslandskapets ofta vidsträckta fält med monotona livsmiljöer utgör en barriäreffekt som kan minskas genom att utveckla gröna korridorer eller ekologiska grönstråk mellan större vegetationsområden. Dessa korridorer behöver inte nödvändigtvis vara helt sammanhängande då många arter kan passera mindre miljöer som inte är optimala för arten. Gröna korridorer längs fält och

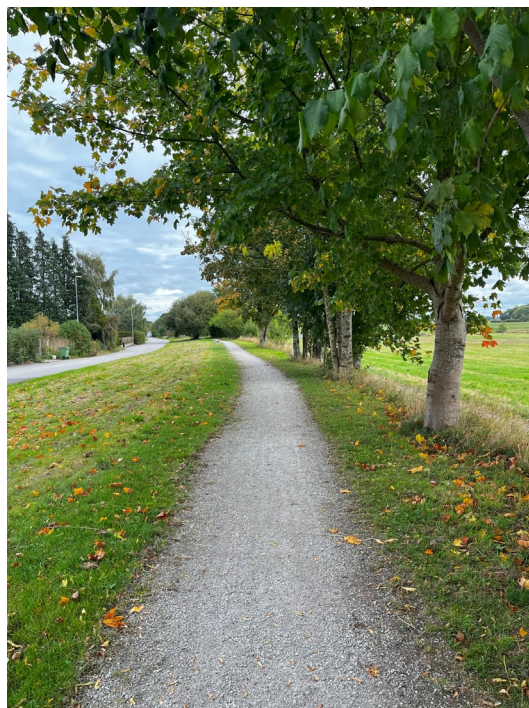

Foto 1. Rekreativt grönstråk längs den gamla banvallen i Löberöd, Eslövs kommun 241002.

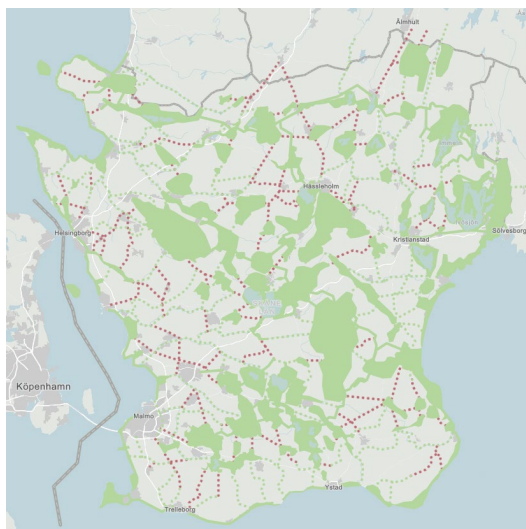
åkrar gynnar även rekreativa värden om de samtidigt tillgängliggörs för människor. Så länge vissa sträckor kan ske via befintliga gång- och cykelvägnät, behöver inte heller rekreativa grönstråk bestå av helt sammanhängande grönstruktur för att fungera barriärbrytande.

I all planering och inför förnyelseprojekt krävs stor hänsyn till grönstrukturens sammanhang så att gröna kopplingar inte påverkas negativt.

Gröna stråk i Eslövs kommun

Gröna stråk definieras här som ett sammanhängande stråk av grönska och/eller vatten som har en eller flera funktioner, sociala, ekologiska och kulturella på grund av att de är sammanhängande. Ett grönstråk kan exempelvis vara en spridningskorridor, ett promenadstråk eller visa på ett historiskt samband i den byggda miljön.

De grönstråk som presenteras på kartorna i följande kapitel är de grönstråk som har identifierats som mest centrala för biologisk mångfald, rekreation och vattenhantering. Grönstråken är dels hämtade från *Regionplan Skåne 2022-2040*, *Översiktsplan Eslöv 2035* och *Fördjupad översiktsplan för östra Eslöv*, några är nya grönstråk framtagna under processen med *Grönplan för Eslöv*.

Figur 1. Regionalt viktig grönstruktur och gröna stråk. Region Skåne, 2024.

Biologisk mångfald

Biologisk mångfald är en förutsättning för ekosystemens förmåga att stå emot förändringar och påfrestningar samt förmåga att återhämta sig från förändringar och påfrestningar. Biologisk mångfald utgör en spridning av riskerna och ger ekosystemen ökad möjlighet till anpassning eller omorganisation så som långvarig torka eller sjukdomsangrepp. Ju fler arter det finns, desto större är chansen att någon art överlever miljöförändringar och att ekosystemets funktioner kan upprätthållas. Den biologiska mångfalden är därmed viktig för ekosystemens förmåga att klara klimatförändringar.

Ett talande exempel på vikten av artdiversitet är almsjukan, en svampsjukdom som dödar de angripna träden och som drabbat trädsläktet mycket hårt. Innan almsjukan utgjorde almar 25 procent av Malmös gatuträd men på bara två årtionden ledde almsjukan till en radikal förändring av den gröna stadsbilden. År 1985 fanns drygt 23 000 almar på park- och gatumark i Malmö men idag finns bara ett fåtal träd kvar. Med en större artvariation hade det samlade trädbeståndet inte påverkats i samma stora omfattning.

Värdet av biologisk mångfald och ekosystemtjänster framkommer i ett flertal regionala, nationella och internationella mål såsom Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling: "Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald".

För mer information om biologisk mångfald se Miljöstrategi för Eslöv bilaga 2a.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är de funktioner som hos ekosystemen som vi människor drar nytta av och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Begreppet är ett sätt att synliggöra de gröna produkter och tjänster som samhället är beroende av. Dessa tjänster är helt gratis och därmed är det enkelt att ta dem för givet. Men samtidigt som ekosystemtjänsterna är gratis utgör de stora samhällsekonomiska värden när de likställs med kostnaden att skapa samma tjänster på konstgjord väg. Det man heller inte får glömma bort är att ekosystemtjänsternas värden är mycket svåra och tidskrävande att skapa på naturlig väg. Mycket kan gå förlorat om vi inte tar hand om befintlig grönstruktur på ett bra sätt.

Ekosystemtjänsterna kategoriseras vanligen i fyra kategorier:

Stödjande: Såsom fotosyntes, jordmånsbildning och vattnets kretslopp. Utgör förutsättningar för övriga ekosystemtjänster.

Reglerande: Såsom skydd mot naturkatastrofer, pollinering, vattenrening, kolinlagring.

Försörjande: Såsom mat, bränsle, medicin och dricksvatten.

Kulturella: Såsom rekreation, hälsa, friluftsliv, inspiration och ekoturism.

Grönplan för Eslöv fokuserar främst på de kulturella ekosystemtjänsternas betydelse för rekreation, hälsa och välmående i tätortsnära miljöer men även på biologisk mångfald. Biologisk mångfald räknas ofta som en stödjande ekosystemtjänst men enligt Naturvårdsverket ska biologisk mångfald ses som ett fristående begrepp. Biologisk mångfald ska ses som förutsättning för ekosystemens långsiktiga kapacitet att leverera tillräckliga ekosystemtjänster (Naturvårdsverket, 2024).

För mer information om ekosystemtjänster se Miljöstrategi för Eslöv bilaga 2a.

Klimatförändringar

Klimatförändringar påverkar förutsättningarna för människor, djur och hela ekosystem. Framtidens klimat väntas bli mer extremt; det blir varmare, torrare och blötare vilket ger följder för liv och samhällsekonomi. Den pågående utarmningen av ekosystemen påverkar i sin tur klimatet samt naturens förmåga att klara klimatförändringar. Högre biologisk mångfald sammanfaller ofta med en ökad sannolikhet att viktiga funktioner bibehålls även i en framtida förändrad miljö; om en art påverkas negativt av miljöförändringar kan ofta en annan art delvis ersätta dess funktion. Den biologiska mångfalden är därmed viktig för ekosystemens förmåga att klara klimatförändringar.

En försvagad grönstruktur kan förvärra problemen som följer med klimatförändringar ytterligare, medan en välutvecklad grönstruktur kan dämpa klimatförändringens effekter både på kort och lång sikt genom fler ekosystemtjänster och ökad biologisk mångfald. En välutvecklad grönstruktur skapar förutsättningar för friska hav, ett rikt växtliv och välmående jordar som kan hantera skyfall genom anpassade översvämningssytor, sänka temperaturer, dämpa vindar samt fånga upp och lagra koldioxid.

Negativa effekter av klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald är två parallella kriser där det inte går att lösa den ena krisen utan att ta hänsyn till den andra. Åtgärder för att begränsa klimatförändringarna och anpassning till deras konsekvenser och åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden kan i många fall samordnas för att öka synergier.

En utveckling genom naturbaserade lösningar kommer dock inte automatiskt utan måste vara ett aktivt mål i förvaltningen. Att anpassa grönstrukturen för att dämpa effekterna av klimatförändringar

kommer innebära stora investeringar. Men kostnaderna för en klimatanpassningsåtgärd måste vägas mot kostnaderna för att inte genomföra några åtgärder alls.

Översvämningsrisken och vattenkvaliteten påverkas av klimatförändringar samt förändrad markanvändning, där dikad mark har bebyggts och ytor hårdgjorts. Det ökar också risken för ras och skred nära vattendrag, vilket exempelvis kan hanteras genom stabilitetsförbättrande åtgärder med växtlighet som erosionsskydd. Viktiga åtgärder för att dämpa effekterna vid skyfall är minskade hårdgjorda ytor, vegetationsytor som planeras som översvämningsytor, fördröjningsdammar och våtmarker.

Fler och längre värmeböljor kan få negativa effekter på samhällsfunktioner, öka brandrisk och hota folkhälsan. Det varmare klimatet förstärks av den urbana värmeö-effekten, där tätbebyggda områden är betydligt varmare än omgivande landskap, ibland upp emot 10 grader. Byggnader och material lagrar värme under dagen och avger den på natten, vilket försvårar återhämtningen för sårbara grupper som sjuka, äldre och barn. Grönska, parker, vatten och natur sänker temperaturen lokalt och kan bidra till att dämpa den urbana värmeö-effekten. Temperatursänkningen beror dels på skuggverkan, dels på avdunstning och transpiration från bladen samt på effekten av avdunstning från växtbädden. Växtlighet i flera skikt, det vill säga en mix av gräs, örter och olika stora buskar och träd ger en större volym av vegetation, vilket leder till mer avdunstning och därmed en större temperaturminskning. På samma sätt har träd med täta lövkronor mer bladmassa än träd med gles krona, och de skuggar desto bättre. Genom ett effektivt användande av stora träd kan komforttemperaturen sänkas på torg och gator där människor ofta rör sig. Träd har stor förmåga att sänka temperaturen lokalt, men även generellt i städer. Även på landskapsnivå har större skogsområden en nedkylande effekt på närliggande städer och andra fastigheter.

Träd

I detta avsnitt lyfts träden fram som en symbol för ekosystemtjänster då deras mångfunktionella egenskaper bidrar med en stor mängd värden. Träd utgör viktiga livsmiljöer för andra växter och djur, särskilt våra inhemska trädartar och i synnerhet eken. Inget annat svenskt trädslag har så många arter i sin närhet som eken. Där trivs fler än tusen olika lavar, svampar och insekter.

Träd besitter även särskilt goda reglerande förmågor såsom att förbättra luftkvaliteten, binda och lagra in kol, skydda mot UV-strålning, dämpa effekter av skyfall, skydda mot brand (lövbärande träd), reglera temperaturer, reducera buller, dämpa vindhastighet, ge ökad bördighet, minska risken för frostsador på grödor och öka förekomsten av mykorrhiza-svampar. Mängden bladyta är avgörande för trädens reglerande förmågor. Bladytan på ett enda fullvuxet träd kan motsvara ytan för två fotbollsplaner eller bladytan på 2000 nyplanterade träd. Ett slående exempel på trädens reglerande förmågor framträder genom studier efter den europeiska värmeböljan under 2007. Resultat visar att färre människor dog i stadsdelar med många träd än i stadsdelar med få träd.

Foto 2. Värdefulla träd i Eslövs stadspark.

Äldre och stora träd är viktiga ur en kulturell aspekt för många människor då de symboliserar trygghet, styrka och stabilitet. De är mycket viktiga för platsers karaktär och saknaden och tomheten blir ofta mycket påtaglig när stora träd tas ner. Jätteträd, mycket gamla träd och grova hålträd räknas som särskilt skyddsvärda träd. Vid åtgärder som kan påverka skyddsvärda träd krävs samråd med Länsstyrelsen. Även träd som inte är särskilt skyddsvärda men som ingår i en allé är skyddade enligt miljöbalken. Vid ekonomisk värdering av träd ökar värdet med storleken, värde ju större stamomfång desto högre värde anses trädet ha. Ett lokalt exempel från Eslöv är sex bokar i Stadsparken som inför en ombyggnation av parken värderades till sammanlagt värde på närmare 12 miljoner kronor.

Rekreation och friluftsliv

Möjlighet till avkoppling och fysisk aktivitet i gröna miljöer är grundläggande villkor för god folkhälsa. Världshälsoorganisationen WHO tog 2016 fram rapporten *Urban green spaces and health* och där lyfts forskning fram som visar på att människor som bor i stadsmiljöer med mycket växtlighet är mindre stressade, lever längre och har lägre risk för hjärt-kärlsjukdom, högt blodtryck, typ 2-diabetes och mental ohälsa än de som bor i områden med mindre grönska.

Närhet och kvalitet är viktiga förutsättningar för att gröna miljöer ska nyttjas tillräckligt ofta och av alla. Storleken spelar också en avgörande roll eftersom större ytor ofta erbjuder ett större utbud av aktiviteter och upplevelsevärden samt har plats för en mer varierad grönstruktur och större biologisk mångfald vilket också bidrar till en rikare upplevelse. Större områden kan användas av fler människor och kan därför vara belägna längre från bostäder. Forskning visar att områden på minst 1 hektar kan erbjuda flera viktiga upplevelsevärden, men för fysisk aktivitet krävs större ytor (Boverket, 2023).

Främsta syftet med friluftsliv är att få naturupplevelser och fysiskt och psykiskt välbefinnande. Friluftsliv innebär också ett miljöombyte med möjlighet att komma ut från städerna och uppleva landsbygden. Natur som är tillgänglig på olika sätt och som har en viss kvalitet är grundförutsättningar för friluftslivet. Flera faktorer påverkar hur attraktivt ett område är för friluftsliv exempelvis en variation av naturmiljöer, närhet till vatten, inslag av kulturhistoriskt intressanta miljöer och frånvaron av störande buller. Attraktiviteten påverkas även av information, service, framkomlighet och närbarhet. Särskilt viktigt är att utveckla närbarhet med kollektivtrafik, cykel och gång för att stärka en hållbar mobilitet och minska påverkan på miljön. Att binda samman friluftsområden och tätorter med varandra är därför viktigt både för de lokala invånarna men också för att skapa möjligheter för naturturism där besökare kan nyttja kollektivtrafik. Allemansrätten är en viktig förutsättning som stödjer möjligheterna och tydliggör skyldigheterna för människors vistelse i naturen.

Närhetens betydelse

Avståndet mellan hemmet och närmaste grönområde är av stor betydelse då närhet är en förutsättning för att gröna miljöer ska nyttjas tillräckligt ofta. Generellt gäller att ju kortare avståndet är till ett grönområde desto oftare besöks det. Förutom närheten vid bostäder är det också viktigt att ha grönområden nära skolor och arbetsplatser. Även gröna utsikter när vi befinner oss inomhus har betydande effekt på människors välmående. WHO uttalar i sin rapport från 2016 att alla människor bör ha ett grönområde på minst 0,5 hektar inom ett avstånd på 300 meter, vilket motsvarar en promenad på 5-10 minuter. (WHO, 2016). Avstånd kan mätas i både fågelavstånd och gångavstånd. Gångavstånd tar hänsyn till barriärer men kräver mer omfattande underlag och beräkningar.

Lek uppstår där barn möts. Det är därför viktigt att tillgodose behovet av mötesplatser i planering och utformning av de miljöer där barn lever, bor och vistas. De utemiljöer som barn har störst chans att utnyttja i vardagen är platser närmast hemmet samt skol- och förskolegårdar. Allmänna grönytor i anslutning till skolors och förskolors utemiljöer har betydelse för fler tillfällen med längre utevistelse. Även sociala förutsättningar påverkar människors tillgång till utevistelse i gröna miljöer. Socioekonomiskt svaga grupper har inte i lika stor utsträckning tillgång till fritidshus, trädgård eller bil för att kunna ta del av ett större utbud av naturupplevelser. Satsningar på upplevelserika grönområden och tätortsnära friluftsliv ger mervärden åt alla, vilket är en viktig aspekt när olika intressen och kostnader ställs mot varandra. I kommunens medborgarenkät från 2021 framgår det att natur och parker är allra viktigast för medborgarna att ha nära bostaden. Hela 98 procent av de svarande angav detta som svar när de fick rangordna ett antal alternativ. Begreppet tätortsnära natur används ofta inom grönplanering och syftar på naturområden i anslutning till bebyggelsen där de rekreativa värdena ska värderas högt. Tätortsnära natur utgör naturliga viktiga lekmiljöer för barn.

Statistikmyndigheten har kartlagt och analyserat svenska tätorters tillgång till grönytor och grönområden samt i vilken omfattning befolkningen har närhet till grönområden inom olika avstånd från bostaden. Generellt syns ett samband mellan tätortens storlek och andelen grönyta, mindre tätorter är oftast grönnare. Ett samband som också framgår är att andelen grönyta generellt sett är lägre i tätorter som är belägna i jordbruksbygder, som exempelvis västra Skåne. Det förklaras till viss del av att orterna ofta omges av åkermark och vatten. I områden med mycket skog blir andelen grönområden högre. (Grönytor och grönområden 2015, SCB 2019).

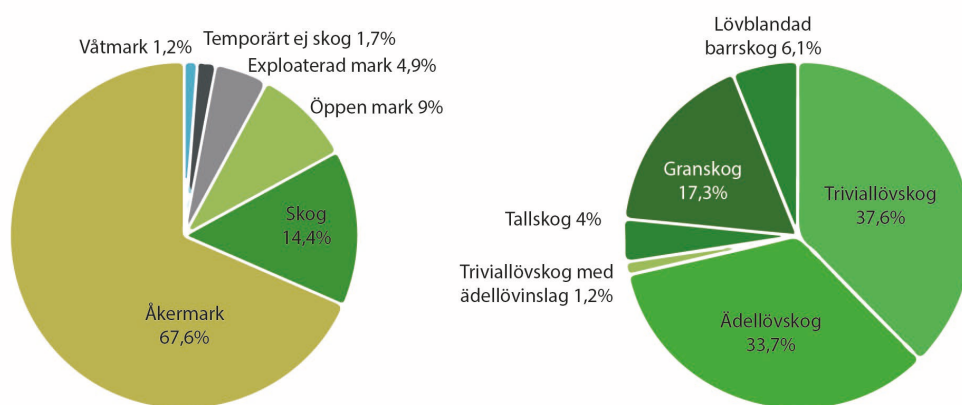
ESLÖVS KOMMUN

Specifika utmaningar för Eslövs kommun är att förbättra förutsättningar för friluftsliv och att tillgängliggöra landskapet för både människor och biologisk mångfald. Barriärer som järnvägsspår och vägar samt stora arealer av jordbruksmark påverkar möjligheten till en sammanhängande grönstruktur för de ekologiska landskapssambanden. Det påverkar även tillgängligheten och nåbarheten och därmed möjligheten för människor att ta sig ut i naturen och mellan tätorterna. Här finns potential att vidareutveckla utpekade landskapsobjekt som med sina höga naturvärden har goda förutsättningar som spridningsvägar och rekreativa stråk. Kommunen bör även arbeta för att utveckla gröna stråk genom kommunen och till grannkommunerna enligt förslagen från Region Skåne. Kommunen har få naturvärden av regionalt intresse, vilket gör bevarandet av naturområden särskilt viktigt.

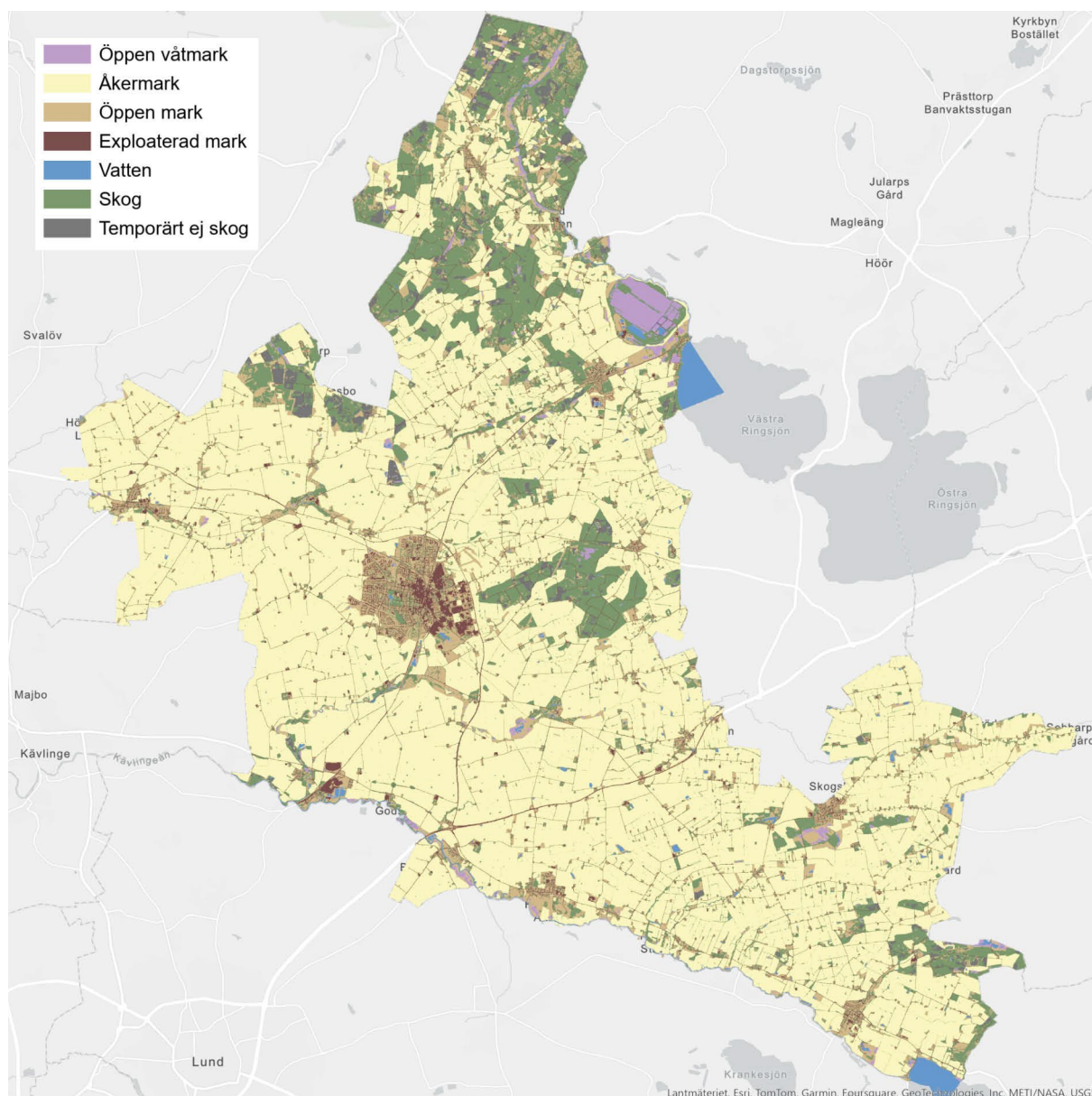
Den kartläggning och analys som presenteras i detta kapitel ger en översiktlig bild av styrkor och svagheter i grönstrukturen i Eslövs kommun. Här presenteras även utvecklingsförslag för gröna stråk. Kapitlet har ett kommunövergripande perspektiv och fokuserar främst på landskapet utanför tätorterna.

Markanvändning i Eslövs kommun

Kommunens yta är 42 400 hektar varav ungefär 1640 hektar är kommunägd. Åkermarken är dominerande i Eslövs kommun och utgör närmare 70 procent av markytan, se Figur 2 och Figur 3. Skogsmarken utgör ca 14 procent och domineras i sin tur av lövträd och produktionsskog. Omkring 18 procent av den kommunägda marken är parkmark. Andelen allemansrättslig tillgänglig mark är låg, men tillgången varierar i kommunen. I norr tillhandahåller skogsbygden mer allemansrättslig mark jämfört med den bördiga slättbygden i söder. Av kommunens yta är 22 procent naturmark och 3,6 procent är värdefull naturmark.

Figur 2. Diagram som visar fördelningen av marktäckningen i Eslövs kommun. Analysen utgår från den nationella marktäckedatan (2018) och är gjord utifrån 10 meters upplösning.

Figur 3. Marktäckeskarta Eslövs kommun. Datakälla: Nationella marktäckedata (2018).

Naturvärden

Länsstyrelsens värdeetrakter

Med värdeetrakt avses ett större sammanhängande område bestående av ett flertal mindre områden med höga naturvärden (värdekärnor) av en viss typ. Alla delar i en värdeetrakt har inte höga naturvärden men den höga koncentrationen av värdekärnor gör att det finns bättre förutsättningar för växt- och djurliv inom värdeetrakten. Värdeetrakterna kan ge vägledning till vilka insatser som kan ge störst nytta i arbetet med att utveckla och bevara biologisk mångfald. I Eslövs kommun finns värdeetrakter för ek, ädellövträd, småvatten, trollsländor, limniskt, sandmarker och våtmarker, se Figurer 4-8.

Värdetrakter för ek finns främst i kommunens östra delar kring Billinge, Stockamöllan, Stehag, Kungshult, Hurva, Löberöd och Harlösa samt Gårdstånga.

Värdetrakter för ädellövträd berör i stort sett hela kommunen. Här kan värdetrakterna stärkas eller utökas genom att exempelvis bevara eller utveckla beståndet av ek och andra ädellövträd eller naturvärden knutna till dessa.

I kommunens södra delar kring Gårdsstånga, Flyinge och Harlösa finns värdetrakter för sandmark och våtmark samt småvatten till vilken även värdetrakten för trollsländor finns knuten. Värdetrakter för limniskt omfattar kommunens större vattendrag.

Länsstyrelsens naturvärdesöversikt

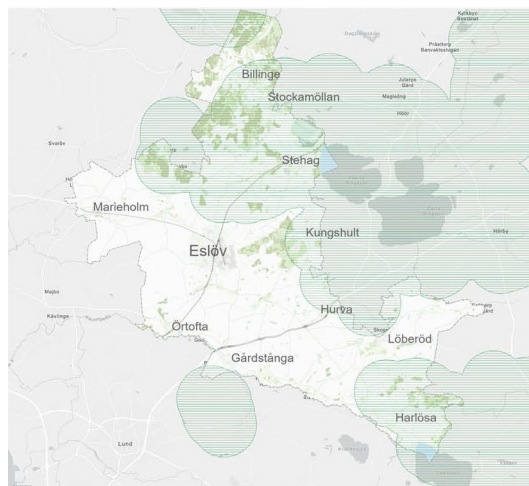
Naturvärdesöversikten är genomförd av Länsstyrelsen år 2022 och visar de mest värdefulla naturområdena i Skåne, se Figur 3. Områden av klass 1 och 2 utgör särskilt värdefulla områden av regional betydelse medan områden av klass 3 bedöms framför allt vara av kommunalt intresse och huvuddelen av dessa områden finns beskrivna i de kommunala naturvårdsdokumenten, se *Miljöstrategi för Eslöv* (bilaga 2b) samt berättelsekartan till Eslövs kommuns naturvärdesinventering.

Eslövs kommun har få naturområden enligt klassificering 1 och 2, därmed är bevarandet av naturområden i Eslövs kommun mycket viktigt.

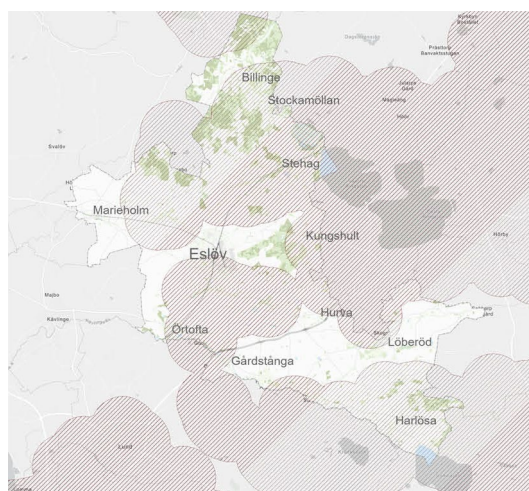
Kommunens naturmiljöinventering

Kommunens naturmiljöinventering (se Miljöstrategi för Eslöv bilaga 2b) har pekat ut 19 landskapsobjekt som samlar naturvärden av landskapsekologisk karaktär inom ett område, se Figur 9. De utgörs av ett flertal värdekärnor vilka är områden med så höga naturvärden att de bedöms ha stor betydelse för den biologiska mångfalden samt innehåller arter som är karaktäristiska för specifika naturtyper.

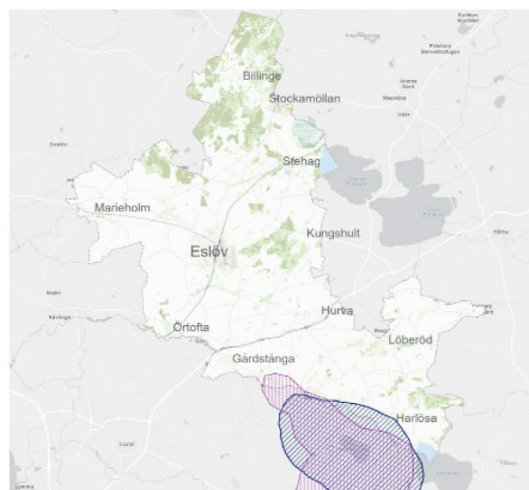
Landskapsobjekten bedöms kunna fungera som lämpliga spridningsområden och kompletterar värdekärnorna genom att samla gemensamma naturtyper inom ett område. Idag ligger kärnområden för biologisk mångfald i många fall som isolerade öar i jordbrukslandskapet. För att gynna biologisk mångfald

Figur 6. Värdetrakter för ek (grön).

Figur 6. Värdetrakter för ädellövträd (röd).

Figur 6. Värdetrakter för sandmarker (rosa) och våtmarker (blå).

bör man skapa möjlighet till spridning mellan värdekärnor genom gröna stråk.

Prioriterade områden bör utvecklas genom kompletterande grönstråk som skapar spridningssamband inom och mellan de olika landskapsobjekten. Idag är åkermarken många gånger ett hinder för spridningen av värdefulla arter, men enkla åtgärder kan göra situationen bättre. Exempelvis kan stråken utgöras av läplanteringar, blommande remsor och småvatten. Stråken kommer inte få samma landskapsekologiska värde men är lämpliga att utveckla för spridning av arter men också för människors rekreation. Även banvallar och vägrenar utgör idag tillflyktsorter för den vilda floran och faunan i det skånska slättlandskapet och har därmed en viktig roll för bevarandet av traktens biologiska mångfald.

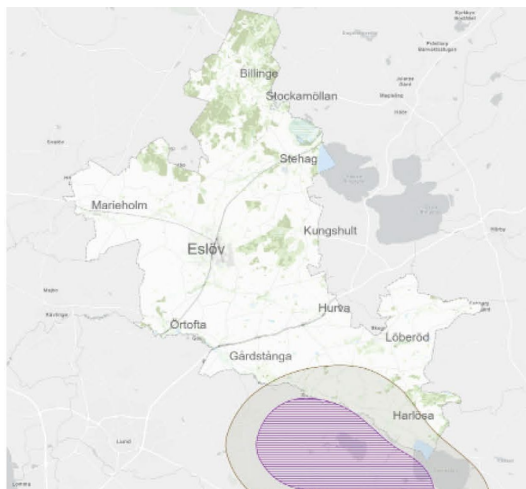
Skyddsvärda träd

På kartan, se Figur 9, syns också skyddsvärda träd enligt uppdelningen skyddsvärda och särskilt skyddsvärda, de är också placerade inom landskapsobjekten. Eftersom Eslövs kommuns grönstruktur till stor del består av jordbrukslandskap är bevarandet av skyddsvärda träd mycket viktigt då de träd som finns är viktiga för den biologiska mångfalden.

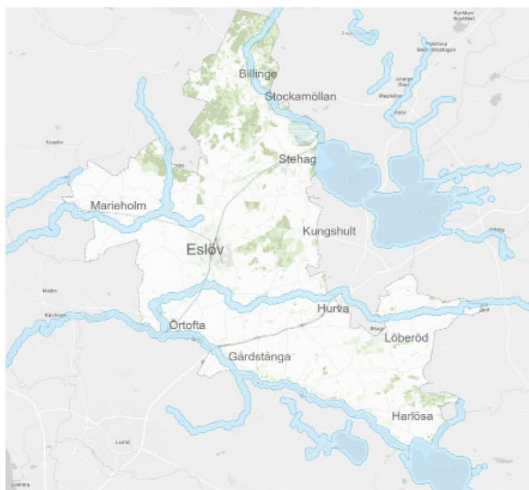
Sjöar och vattendrag

Vattenlandskapet i Eslövs kommun har förändrats kraftigt under de senaste 200 åren. Då bestod cirka 25 procent av ytan i jordbruksområdena av våtmarker, sjöar och mindre vattendrag, idag återstår endast en liten del av de öppna vattnen till följd av utdikning och uträtning av vattendrag för att vinna odlingsbar mark. Kommunen är också fattig på sjöar med enbart delar av Vombsjön och Västra Ringsjön inom kommungränsen.

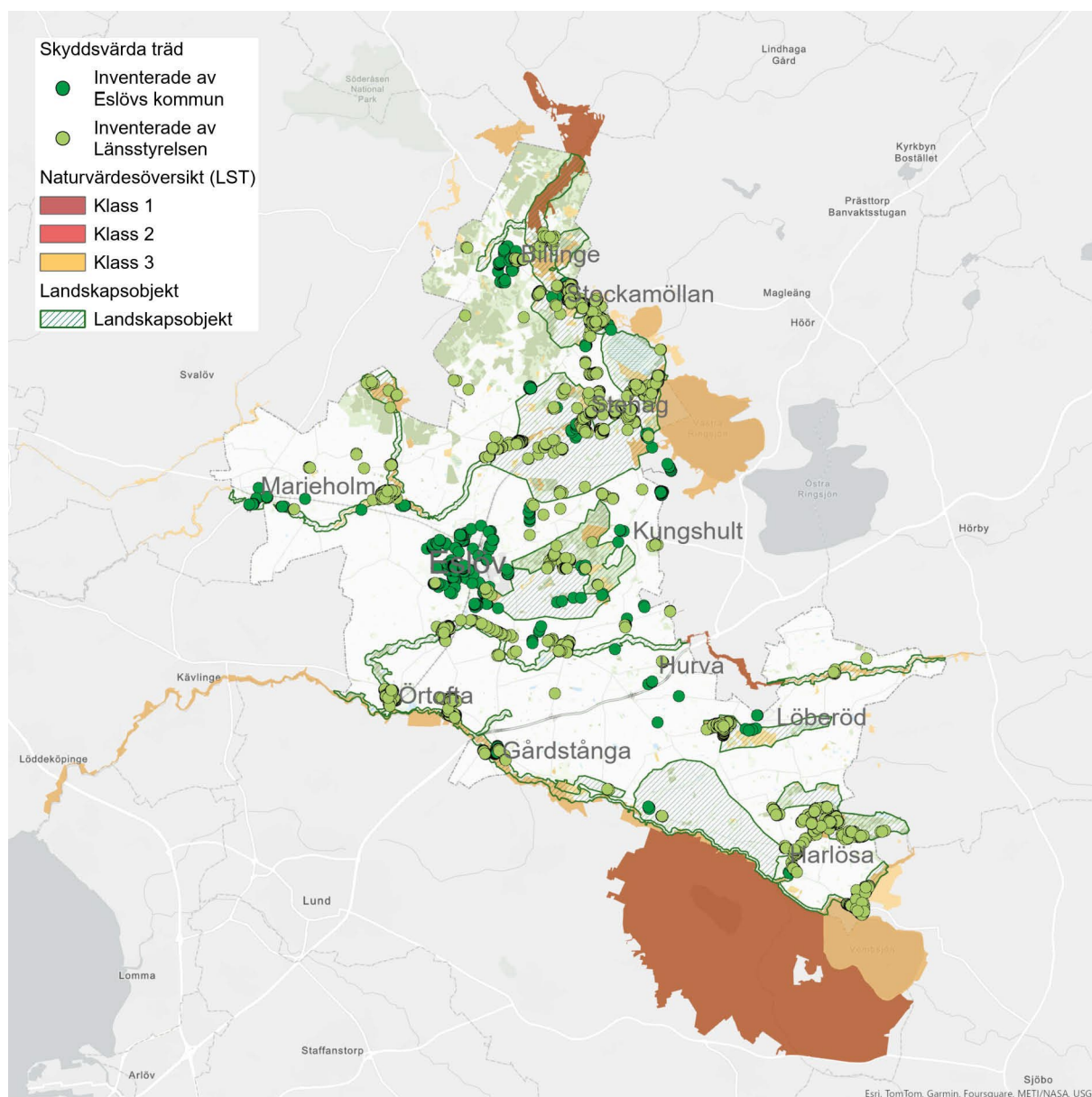
I kommunen finns sex vattenmiljöer som är klassade av Länsstyrelsen i Skåne som värdefulla utifrån natur-, fisk-, fiske- och kulturmiljövärde. Ingen av kommunens vattenförekomster uppnår god ekologisk status men har trots det höga värden för natur och rekreation. Nationellt värdefulla vattenmiljöer i Eslövs kommun; Borstbäcken, Bråån, Kävlingeån, Västra Ringsjön, Rönneå och Vombsjön. För mer information, se *Miljöstrategi för Eslöv* (bilaga 2b).

Figur 8. Värdestråk för småvatten (lila) och trollsländor (brun).

Figur 8. Värdestråk för inlandets vattenytor (limniskt).

Figur 9. Naturvärdesöversikt (Länsstyrelsen), kommunens landskapsobjekt samt skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd.

Rekreativa värden

Kommunen erbjuder många möjligheter för naturupplevelser och rekreation. I kommunen finns sex naturreservat och flera rekreationsområden för vandring och promenader. Skåneleden, en av Sveriges största vandringsleder passerar genom Eslöv och ger möjlighet att uppleva vacker natur. Sjöarna och vattendragen är populära utflyktsmål för fiske, bad och kanotpaddling. Förutsättningar för rekreation och friluftsliv varierar mycket mellan kommunens olika delar. På slätten finns endast mindre naturområden eller småbiotoper som mangelgravar och alléer, vilket innebär att fast man bor ute på landet är tillgången till natur liten. I norra delen av kommunen finns ett rikligt utbud av både skogar och öppna gräsmarker. Natur- och kulturvärden är båda viktiga för ett attraktivt friluftsliv. Kommunens landskapsobjekt innehåller båda delar och är därför identifierade som särskilt viktiga utvecklingsområden för friluftslivet.

Utveckling av gröna stråk

Ett effektivt sätt att förbättra grönstrukturen är att utveckla befintliga eller nya gröna stråk mellan naturområden, grönområden, sjöar, vattendrag och tätorter. Kartan visar övergripande regionala och lokala grönstråk för Eslövs kommun, se Figur 10. Stråken är ritade på översiktlig nivå och visar i stora drag kommunens och regionens intentioner.

Region Skåne har tagit hänsyn till riksintressen när regionala värdefulla miljöer för friluftsliv och naturvård har pekats ut. Gröna miljöer och stråk är utpekade i kartan som viktiga för att kunna länka samman grönstrukturen till en regional helhet. Regionen har även pekat ut strategiska lägen för nya stråk. Dessa förslag bör kommunen utgå ifrån när områden som identifierats utifrån ett kommunalt intresse ska utvecklas. Att utveckla kommunens grönstruktur utifrån ett större sammanhang skapar stora mervärden för både människor, djur och växter.

Huvudsakligen syftar de lokala grönstråken till att skapa en sammanhängande grönstruktur genom att koppla samman Eslövs kommuns landskapsobjekt med varandra samt med tätorterna. I landskapsobjekten ingår även vattendragen, som på grund av sin kontinuitet utgör viktiga sammanhängande grönstråk. En generell utvecklingsstrategi för grönstrukturen är även att tillgängliggöra odlingslandskapet genom sammanhängande stråk samt utveckla upplevelserika gång- och cykelvägar mellan kommunens orter. Gamla banvallar kan tillgängliggöras och bli unika stråk genom natur- och kulturlandskapet. Några rekreativa stråk skulle kunna utvecklas genom beträdor, där smala remsor av obrukad mark lämnas längs åkerkanterna och görs tillgängliga för allmänheten, genom avtal med markägare.

I översiktsplanen (*Översiktsplan Eslöv 2035*) finns förslag på områden att utveckla för friluftsliv: Snärjet, Grybybäcken, Kävlingeån, Rönne å, Gyaskogen, Rönneholms mosse, Sjöholmen och Trollenäs. Alla de utvecklingsområden som översiktsplanen nämner finns med i förslaget nedan tillsammans med strategiska lägen utpekade för utvecklandet av nya stråk som är viktiga ur ett lokalt perspektiv för Eslövs kommun.

Behov av fördjupad utredning

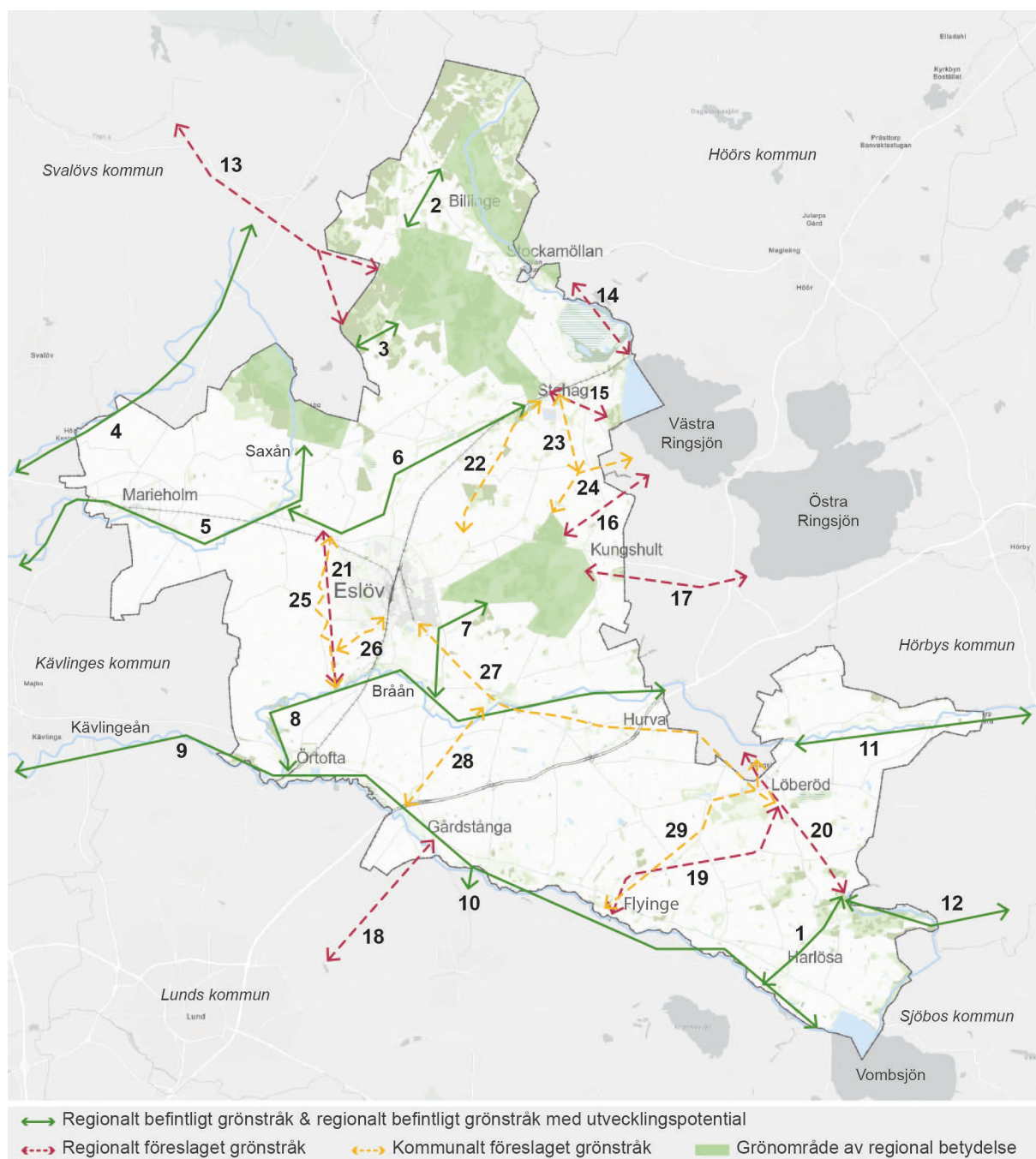
Förslaget på nya är ett första utkast som visar hur en sammanlänkad grönstruktur skulle kunna se ut. Analysen är översiktlig och det kan finnas behov av ytterligare stråk.

En analys över kommunens ekologiska nätverk behöver tas fram för att kartlägga och öka kunskapen om viktiga spridningssamband för djur och växter. Analysen är ett viktigt underlag för att identifiera både starka grönstråk och brister i grönstrukturen.

De föreslagna grönstråkens dragning, både lokala och regionala stråk, behöver konkretiseras och utredas vidare med avseende på genomförbarhet. Hur ser möjligheterna ut för att dra stråken genom landskapet och vad krävs för att förverkliga stråken samt för att förbättra befintliga stråk med utvecklingspotential? På vissa sträckor sammanfaller föreslagna lokala stråk med regionens föreslagna stråk, syftet är inte alltid detsamma men sannolikt kan dessa stråk samordnas. Stråk som sträcker sig över eller ansluter till stråk utanför kommungränsen behöver planeras i samverkan med grannkommunerna.

Karta över regionala och kommunala grönstråk

Beskrivningar av regionala och kommunala grönstråk, se *Figur 10* samt texter nedan.

Figur 10. Regionala och kommunala grönstråk i Eslövs kommun.

Befintliga regionala stråk

1. Hjularödsstråket. Från Harlösa sträcker sig en dalgång upp till Hjularöds slott i norr. I dalgången går Skåneleden och stråket är viktigt både rekreativt och ekologiskt.

Befintliga regionala stråk med utvecklingspotential

2. Billinge – Stehagsområdet. Mellan Billinge vid Rönneå- och Stehagsområdet finns naturmiljöer som gör det möjligt att utveckla ett vandringsstråk som binder samman områdena.

3. Trolleholm – Stehag. Mellan Trolleholmsområdet och Stehagsområdet finns naturmiljöer som kan utvecklas och även ges ökad tillgänglighet.
4. Saxån. Saxån har sina källor i Eslövs kommun och rinner ut söder om Landskrona. Ån rinner genom ett öppet jordbrukslandskap där odlingsmarkerna ofta kantar ån. På vissa partier finns en del betesmarker som underlättar framkomligheten i stråket.
5. Saxån. Se beskrivning ovan.
6. Saxån. Se beskrivning ovan.
7. Kävlingeån-Klingavälsån. Kävlingeån avvattnar södra delen av centrala Skåne, från Ringsjön till Fyledalen. Ån kantas av betesmarker på långa sträckor och har förhållandevis god tillgänglighet för att rinna i odlingslandskapet.
8. Kävlingeån-Klingavälsån. Se beskrivning ovan.
9. Kävlingeån-Klingavälsån. Se beskrivning ovan.
10. Kävlingeån-Klingavälsån. Se beskrivning ovan.
11. Rövarkulan – Linderödsåsen. Från de övre delarna av Rövarkulans naturreservat finns ett stråk av ängs- och hagmarker som sträcker sig mot Linderödsåsens västra sluttning. Stråket passerar bland annat Askebacken med Lyby stubbskottängar naturreservat.
12. Bjärsjölagård – Hjularöd. Längs Borstbäckens övre delar och vidare till Hjularöd finns ett naturligt stråk som kan utvecklas för att ge bättre tillgänglighet för friluftslivet.

Föreslagna nya regionala stråk

13. Stehag – Trolleholm – Söderåsen. Genom att knyta samman Söderåsen med Ringsjöområdet stärks diagonalen i Skåne från Kullaberg till Stenshuvud.
14. Rönne å. Från utloppet ur Ringsjön till Billinge mölla finns möjlighet att utveckla de rekreativa möjligheterna längs åns stränder.
15. Stehag – Ringsjön. Ett stråk som bättre kan knyta Stehag till Ringsjöområdet.
16. Kungshultsområdet – Västra Ringsjön. Ett utvecklingsstråk som knyter Eslöv till Ringsjöområdet.
17. Kungshultsområdet – Östra Ringsjön. Ett utvecklingsstråk som knyter Eslöv till Ringsjöområdet.
18. Gårdsstånga – Kungsmarken. Koppling till Kungsmarkens naturreservat.
19. Rövarkulan – Hammarlunda/Kävlingeån. Ett stråk kan utvecklas från Rövarkulan till Kävlingeån vid Hammarlunda via Löberöd.
20. Rövarkulan – Hammarlunda/Kävlingeån. Se beskrivning ovan.
21. Eslövsstråken. Ett utvecklingsstråk som förbinder Eslöv med Stehag, Ringsjön och Trolleholm via Borupsåsen. Vattendrag, skogsdungar och mindre betesmarker kan bindas ihop till ett stråk mellan Stehag och Söderåsen.

Föreslagna nya kommunala stråk

22. Föreslaget gröonstråk för rekreation. Kopplar Stehag med omkringliggande grönsstruktur och söderut till banvall och Eslövs tätort.
23. Föreslaget gröonstråk för rekreation mellan Stehag och Snärjet. Översiktlig dragning.
24. Föreslaget gröonstråk som kopplar samman Stehag med omkringliggande grönsstruktur. Utreda möjlighet för att utveckla ett rekreativt gröonstråk på befintlig väg.
25. Föreslaget gröonstråk för biologisk mångfald och rekreation. Kopplar samman landskapsobjekt och grönsstruktur i odlingslandskapet samt förbinder Eslövs tätort med odlingslandskapet utanför. Möjlig plats för att utveckla beträddor.
26. Föreslaget gröonstråk för biologisk mångfald och rekreation. Kopplar samman beträddor i odlingslandskapet med banvallar i Eslövs tätort.
27. Föreslaget rekreativt gröonstråk längs banvallen. Sammankopplar centrala Eslöv med Abullahagens naturreservat och Hurva.

28. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Koppling mellan Rödabäck och Bråån.
29. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Koppling mellan landskapsobjekt, Bråån och Kävlingeån.

ESLÖVS TÄTORTER

De kartläggningar och analyser som presenteras i följande kapitel ger en översiktlig bild av styrkor och svagheter hos grönstrukturen i Eslövs tolv största tätorter. Här presenteras även utvecklingsförslag för gröna stråk. I dagsläget är en djupare analys endast framtagen för Eslövs tätort. Tanken är att grönplanens bilaga efterhand ska fyllas på med mer information för att i framtiden utgöra ett mer komplett kunskapsunderlag.

Stadens landskap

I tätorten omfattas grönstrukturen av stadsmiljön med dess parker, trädplanterade gator, naturmiljöer, trädgårdar och privata bostadsgårdar. Grönska i stadsmiljön förbättrar människors livskvalitet med rekreation och estetik samtidigt som det främjar biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Det är viktigt att främja grönska på platser som traditionellt sett varit hårdgjorda, såsom gaturum och torg, för att skapa en mer levande och hållbar stadsmiljö. Närhet och tillgänglighet är av stor vikt för att grönstrukturen ska nyttjas i vardagen. Kommunen har som målsättning att samtliga bostäder ska ha maximalt 300 meter till park eller grönområde inom Eslövs tätort (Översiktsplan Eslöv 2035). Tillgängligheten till parker och grönområden underlättas, och kan till viss mån kompenseras, av gena och trygga grönstråk genom tätorten och till omgivningen.

En sammanhängande och heltäckande grönstruktur är avgörande för att skapa hållbara och resilienta stadsområden. Städer, som har en hög andel hårdgjord mark, är särskilt utsatta för klimatförändringar med stigande temperaturer och ökad nederbörd. Det är därför viktigt att ta hänsyn till de gröna värdena och aktivt utveckla dem vid förtätning och ombyggnationer. Ny grönstruktur behöver samplaneras med avrinning och fördröjning av dagvatten. En beprövad metod för att säkerställa att tillräcklig grönska och ekosystemtjänster skapas i nya stadsdelar och kvarter är att göra beräkningar av grönytefaktor. Eslövs kommun har hittills inte arbetat med grönytefaktor i någon större utsträckning och bör därför testa och utvärdera metoden inom fler exploateringsprojekt.

Stadens träd har stor betydelse för biologisk mångfald, ekosystemtjänster och temperaturreglerande förmåga (skugga och evapotranspiration). Eslövs kommun har analyserat tätorterna utifrån 3-30-300 metoden. Av resultatet framgår att det behöver planteras fler träd i kommunens tätorter för att öka krontäckningen. Att nå upp till en krontäckningsgrad på 30 procent bedöms dock inte som realistiskt. Utgångsläget för krontäckning i Eslövs tätorter, som i många fall omgärdas av åkermark, är sämre i jämförelse med andra tätorter som gränsar till naturmark eller skog och som därmed lättare uppnår högre värden. Kommunen bör utreda möjligheterna att öka krontäckningen samt på vilka platser det är mest angeläget.

Krontäckningsgrad i Eslövs tätorter: Stockamöllan 23,7 %, Vaggarp 21,6 %, Stehag 14,2 %, Billinge 13,7 %, Hurva 13,4 %, Gårdstånga 10,4 %, Marieholm 9,5 %, Flyinge 9,5 %, Harlösa 9,3 %, Löberöd 9,1 %, Eslövs tätort 8,7 %, Kungshult 8,7 % och Örtofta 7,4 %.

Eslövs tätort

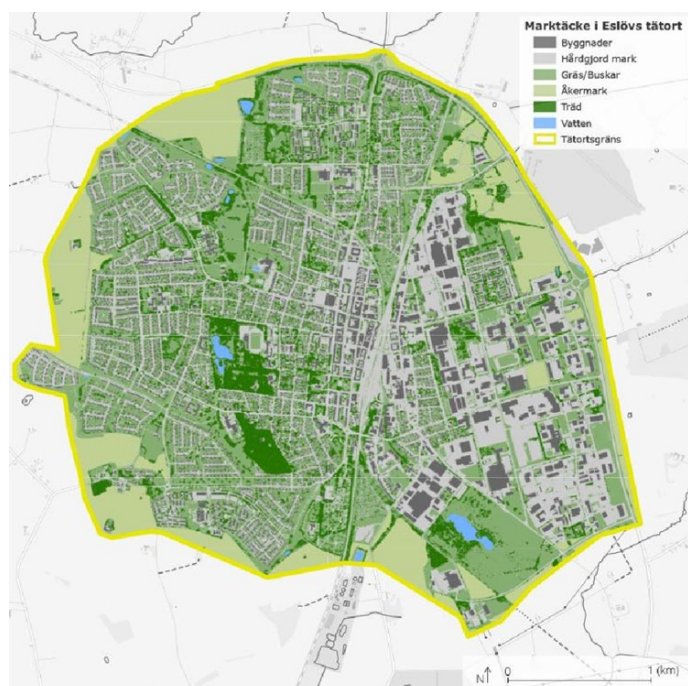
Markanvändning i Eslöv

Omkring 42 procent av ytan i Eslövs tätort av hårdgjord mark och byggnader, se Figur 11. Lika stor yta, 42 procent, utgörs av öppen mark som exempelvis gräsytor, trädgårdar eller buskar och träd med en höjd på mindre än 5 meter. Skog utgör 13 procent och definieras som trädbeklädda områden med en trädhöjd på över 5 meter och en krontäckning på mer än 10 procent. Åkermarken utgör endast 3 procent inom tätortsgränsen. Resterande 1 procent hamnar i kategorin övrig mark. (SCB 2015).

Omgivande landskap

Eslöv omges av ett jordbrukslandskap med vackra vyer men begränsad tillgänglighet.

Marktäckesanalysen visar hur Eslöv är helt omgärdad av åkermark men bara ett stenkast öster om Eslöv ligger det skogsklädda området som kallas för Snärjet. Skogen sträcker sig sedan vidare österut med möjligheten att ta sig vidare till Skarhults kronoskog, Stavröds mosse samt Grybybäcken och omfattar ett relativt stort sammanhängande skogsområde. Skogsmiljön i Snärjet rymmer tysta platser med ljudnivåer under 30 dBA trots att det pågår ett aktivt skogsbruk i skogen. Det finns betydligt större skogar i kommunens norra delar, men det är inte storleken i sig som är Snärjets stora värde utan det är dess läge alldeles nära Eslöv.

Figur 11. Utgångsläget i Eslöv. Analys av marktäcket i Eslövs tätort baserat på Lantmäteriets ortofoto (2020), laserskanning (2020) samt vektordata från Lantmäteriets fastighetskarta.

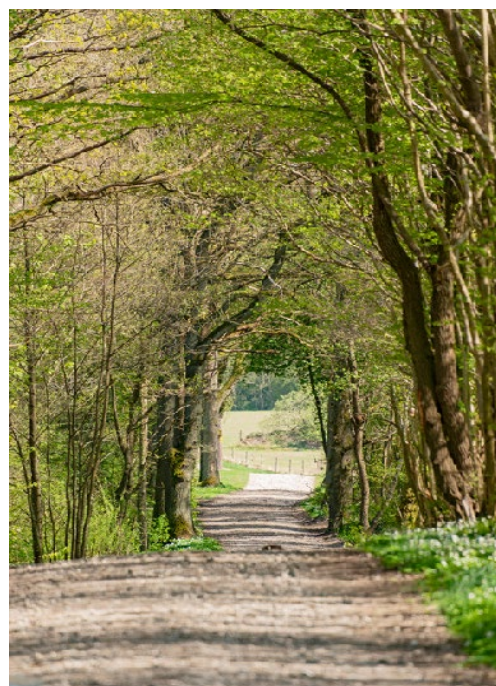

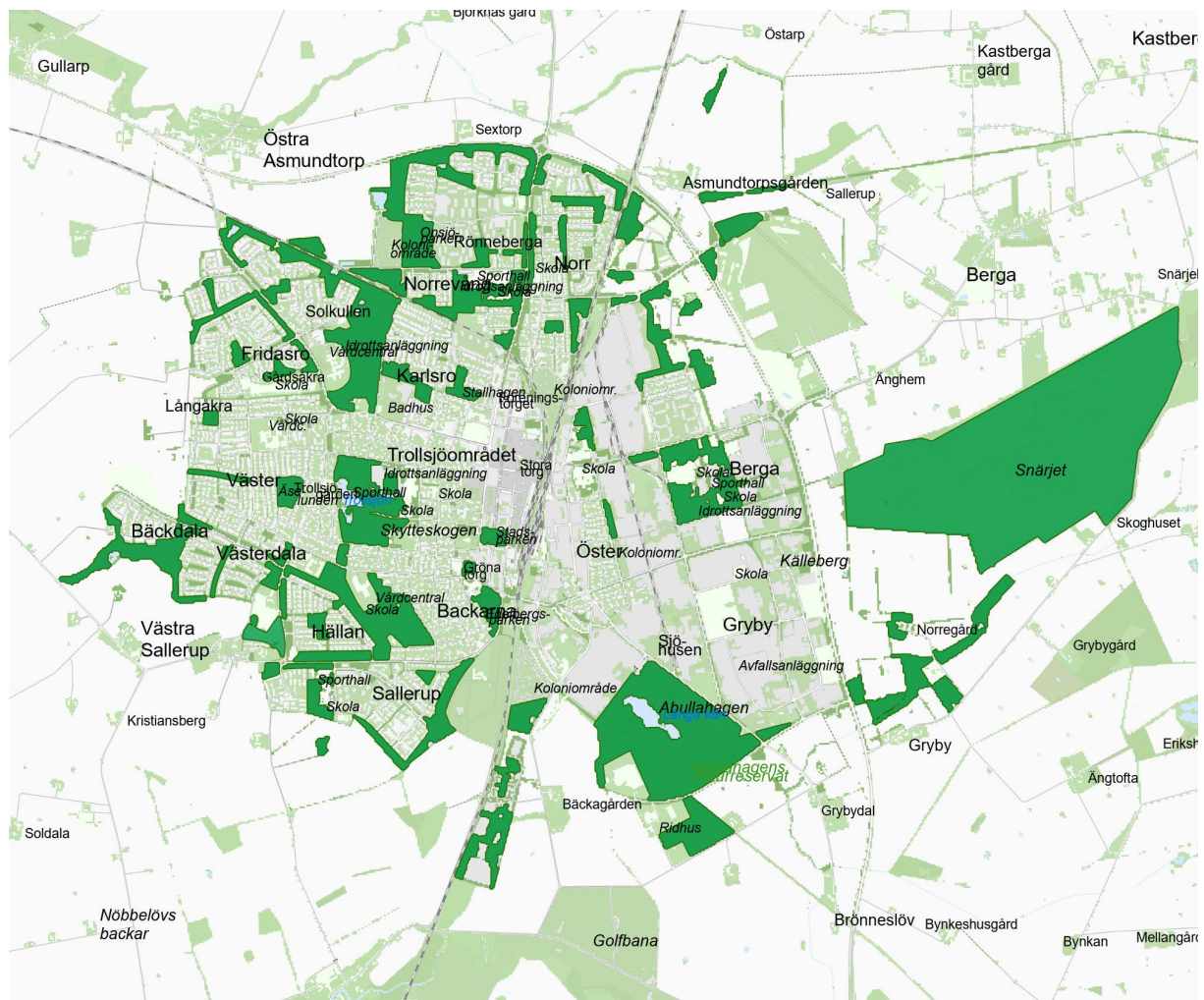
Foto 3. Snärjet i Eslöv.

Rekreativa värden

Allmänt tillgängliga grönytor och grönområden

Större delen av invånarna (93 procent) inom Eslövs tätortsgräns har tillgång till ett grönområde inom 200 meter från sin bostad. Grönområde definieras som ett område av sammanhängande grönytor som uppgår till minst 0,5 hektar och som är allmänt tillgängligt. Nästan alla (99 procent) har tillgång till ett grönområde inom 300 meter och samtliga (100 procent) har tillgång till ett grönområde inom 500 meter. (SCB, 2015). Kartläggningen från Statistikmyndigheten ger en uppfattning om invånarnas tillgång till rekreativa gröna miljöer, dock tar den inte hänsyn till grönområdenas kvalitet eller hindrande barriärer.

I kartan nedan, se Figur 12, redovisas allmänt tillgängliga grönområden, allmänt tillgängliga grönytor samt övriga grönytor i Eslövs tätort. Kartan bygger på SCB:s data men har justerats av kommunen. Eslövs begravningsplats och ett flertal bostadsgårdar har tagits bort, även om dom av många uppfattas som allmänt tillgängliga. Om analysen görs om enligt kommunens justerade karta blir resultatet något lägre med 85 procents tillgång till ett grönområde inom 200 meter.

Figur 12. Allmänt tillgängliga grönområden (mörkgrönt), allmänt tillgängliga grönytor (klargrönt) samt övriga grönytor (ljusgrönt). Kartan bygger på statistik från SCB (2015). Några mindre justeringar har gjorts, bland annat har Eslövs begravningsplats och ett flertal bostadsgårdar tagits bort.

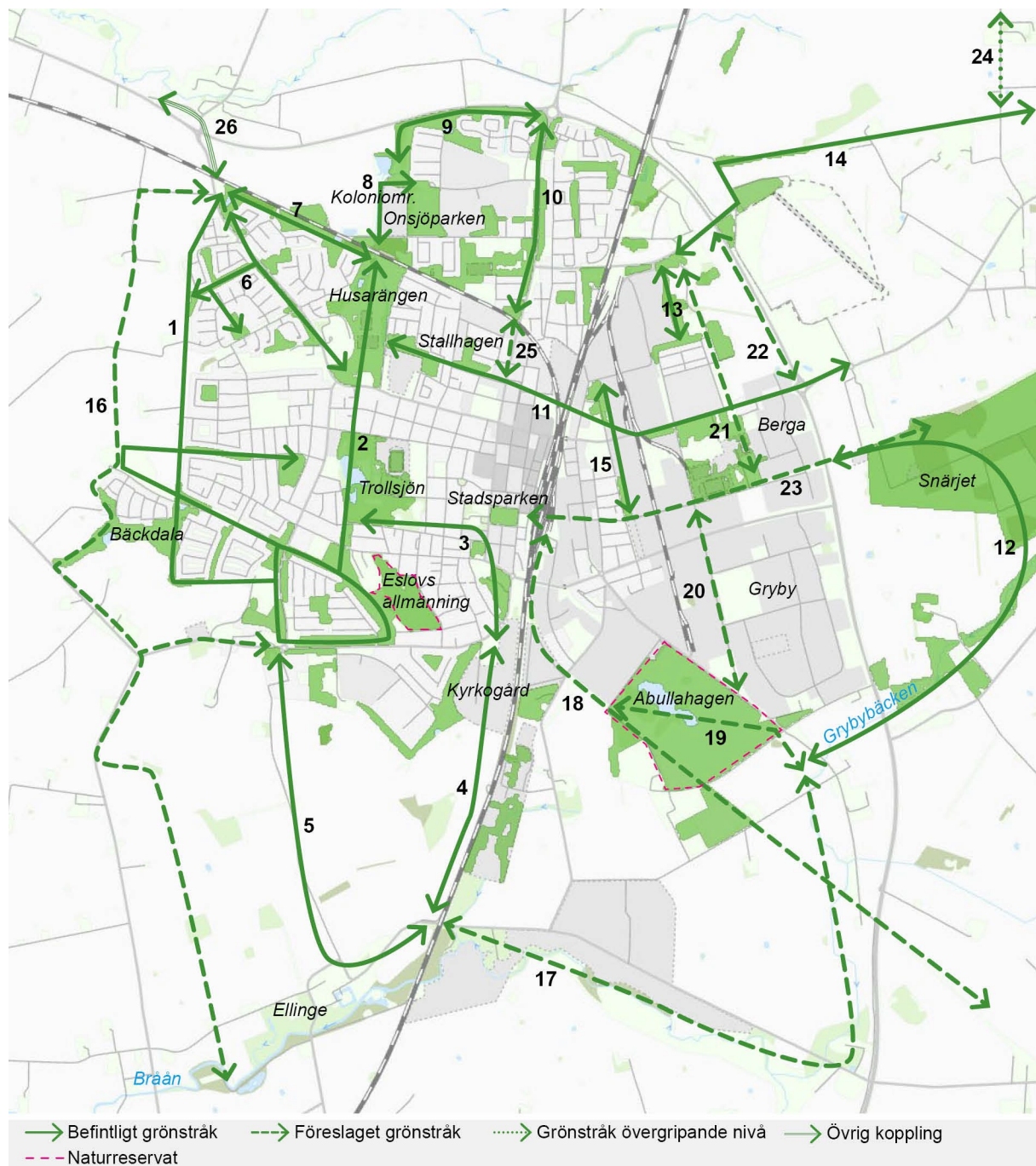
Utveckling av gröna stråk

I Eslöv bör det skapas grönstråk som skapar en sammanhängande struktur och binder samman stadens grönområden. Grönstråken ska planeras för att förbättra spridningsmöjligheterna för växt- och djurliv samtidigt som de kan utgöra gröna och attraktiva länkar som lockar människor till att röra sig mellan olika grönområden och andra viktiga målpunkter. Stråken bör även fungera barriärbrytande och leda människor tryggt över Eslövs större gator.

Figur 14 visar befintliga och föreslagna gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Eslövs tätort. Stråken bedöms ha generellt goda förutsättningar för att kunna utgöra ekologiska eller rekreativa länkar. Sträckningarna inom tätortsgränsen utgörs i huvudsak av allmän platsmark med vissa undantag. Utanför tätortsgränsen följer stråken sträckor med tätare vegetation samt vattendrag. Stråken länkar även ihop landskapsobjekten med Eslöv samt kopplar till det regionala förslaget som behandlas närmare i det kommunövergripande kunskapsunderlaget. Grönstråk lämpliga för rekreation sammanfaller i stor utsträckning med de ekologiska stråken. Utvecklingen av båda kategorierna grönstråk bör utgå från redan befintliga gångvägar och grönytor för att effektivisera förloppet fram till ett fullgott resultat. Grundprincipen för stråk för biologisk mångfald är att utveckla ytorna med lokalt förekommande växtarter. Det finns även många långsmala gräsytor som bör lämpa sig väl att utveckla till äng.

Befintliga gröna stråk

1. Befintligt rekreativt grönstråk med utblick över åkerlandskapet.
2. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Större sammanhängande stråk av parker och grönområden i västra Eslöv.
3. Befintligt rekreativt grönstråk i stadsmiljö. Binder samman Trollsjöområdet med parker i stadskärnan och vidare söderut.
4. Befintligt rekreativt grönstråk genom kyrkogården. Kopplar stadskärnan till södra Eslöv.
5. Befintligt stråk för biologisk mångfald och rekreation. Förbinder västra Eslövs tätort med slottsmiljön i Ellinge.
6. Befintligt rekreativt grönstråk av gång- och cykelvägar i gröna miljöer.
7. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation längs bullervall. Rekreativ och grön miljö som saknar gångväg.
8. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Passerar kolonilottsområde och dammar.
9. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Saknar gångväg.
10. Befintligt rekreativt grönstråk med gång- och cykelvägar i grön miljö. Utvecklas för biologisk mångfald.
11. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald i stadsmiljö. Sammanbinder grönstrukturer på båda sidor järnvägen.
12. Befintligt grönstråk längs Grybybäcken och genom Snärjet.
13. Befintligt rekreativt grönstråk.
14. Befintligt rekreativt grönsstråk.
15. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald. Sammanbinder äppellundar, koloniträdgård och uppvuxna träd.

Figur 14. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Eslövs tätort.

Föreslagna gröna stråk

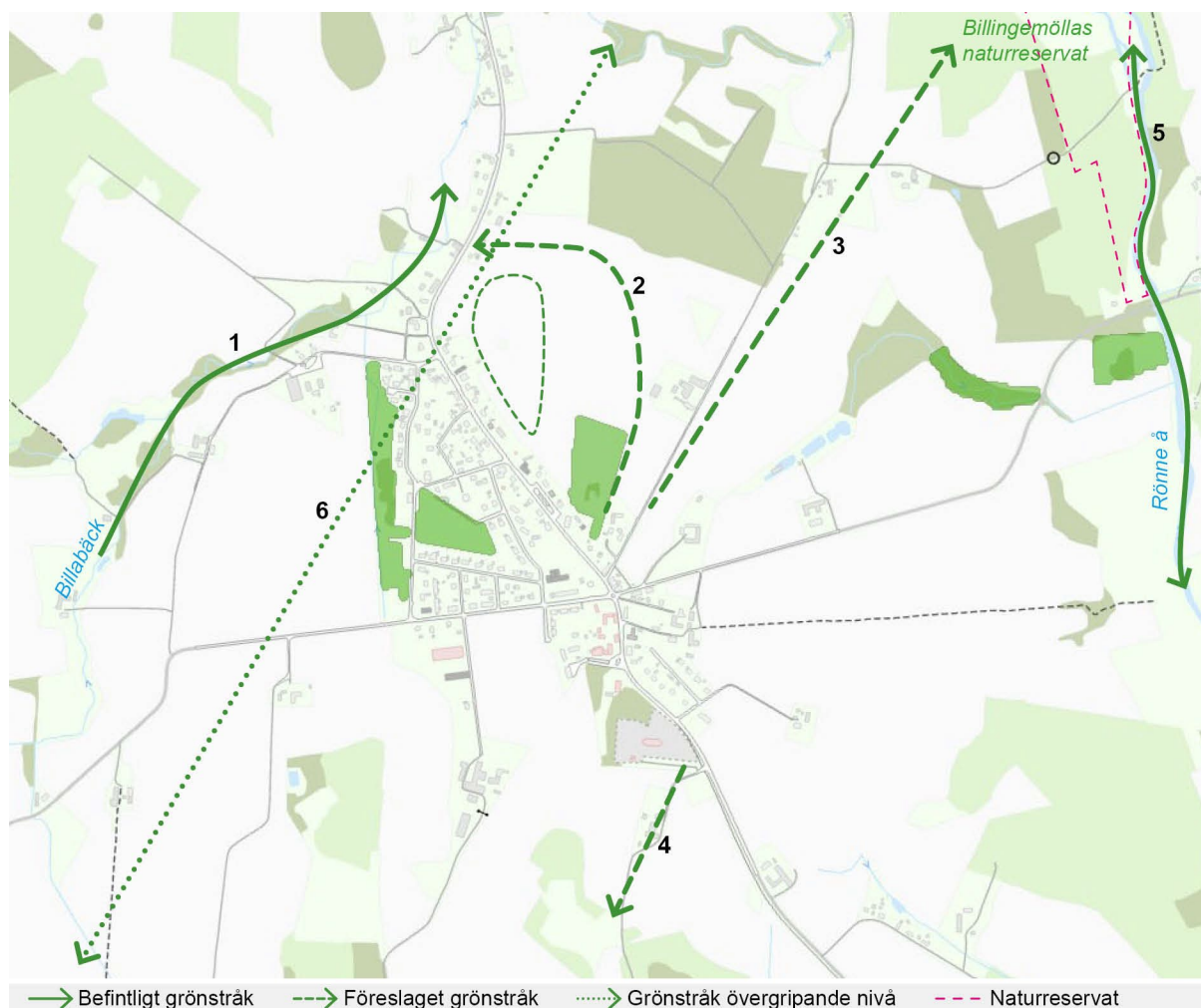
16. Föreslaget grönastråk för biologisk mångfald och rekreation. Kopplar samman landskapsobjekt och grönastruktur i odlingslandskapet samt förbinder Eslövs tätort med odlingslandskapet utanför. Möjlig plats för att utveckla beträdor.
17. Föreslaget grönastråk för biologisk mångfald och rekreation.
18. Föreslaget rekreativt grönastråk längs banvallen. Kopplar centrala Eslöv med Abullahagens naturreservat och mot landskapet utanför.
19. Föreslaget grönastråk för biologisk mångfald och rekreation. Sammankopplar banvallen och Eslövs tätort med Abullahagens naturreservat.

20. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Befintlig gång- och cykelväg genom Grybys industri- och verksamhetsområde med potential att utvecklas till ett grönstråk som kopplar östra Eslöv med Abullahagens naturreservat och vidare söderut.
21. Föreslaget nytt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Skapar en sammanhängande grönstruktur. Delar av stråket finns idag men behöver utvecklas för att uppnå sin karaktär som grönstråk. Förverkligas i samband med projektet för Östra Eslöv.
22. Föreslaget nytt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Längs bullervallen. Förverkligas i samband med projektet för Östra Eslöv.
23. Föreslaget rekreativt stråk längs Per Håkanssons väg. Stärkt koppling mellan centrala Eslöv och Snärjet. Utvecklas med gång- och cykelbana.
24. Föreslaget rekreativt grönstråk som stärker kopplingen mellan Eslövs tätort och Stehag. För hela stråkets dragning, se den kommunövergripande kartan.
25. Föreslaget stråk för biologisk mångfald och rekreation. Stärker grönstrukturen till befintligt stråk som sammanbinder västra och östra sidan av Eslövs tätort.
26. Planerad gång- och cykelkoppling över järnvägen och under väg 17. Planerad utbyggnad 2026-2027. Kopplar Eslövs tätort mot Saxån.

Billinge

I Bilinge finns potential att utveckla den tätortsnära naturen samt att skapa en starkt koppling till Rönne å. Bilinge omgärdas av ett småskaligt odlingslandskap med inslag av skog. Närheten till skog och natur är en av byns styrkor. Norr om byn finns Billingemölla, ett statligt naturreservat med rika lövskogar. Naturområdet i öster, längs Rönne å, är en del av riksintresse för naturvård. Väster om byn finns Billabäcks dalgång. Runt Bilinge kyrka i söder finns värdefull grönstruktur med uppvuxen äldre vegetation. Grönområdet mitt i byn är välbesökt och utgör en viktig mötesplats.

I översiktsplanen föreslås ny bebyggelse inklusive ett nytt grönområde i den norra delen av byn. I grönområdet bevaras en befintlig mangelgrav. Runt bebyggelsen anläggs ett nytt grönstråk för rekreation och vattenhantering. Öster om Bilinge (utanför kartan) finns Kålebäcken som är ett område med mycket höga naturvärden. Potential finns att utveckla området för friluftsliv.

Figur 15. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Bilinge.

Gröna stråk

1. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald längs Billabäcks dalgång. Stråket har potential att utvecklas även för rekreation.
2. Föreslaget grönstråk för rekreation och vattenhantering. Stråket är aktuellt om ny bebyggelse anläggs enligt översiktsplanens intentioner.

3. Föreslaget rekreativt stråk för biologisk mångfald och rekreation. Från Billinge till Billingemöllas naturreservat och Rönne Å. Grönstråket skapar en stärkt koppling till Rönne å.
4. Föreslaget rekreativt stråk till skogsområden söder om Billinge samt som möjliggör att ta sig ut i jordbrukslandskapet.
5. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation längs Rönne å. Kanotled.
6. Regional föreslaget stråk. Syns även på den kommunövergripande kartan.

Stockamöllan

Stockamöllan omges av en vacker kulturmiljö och skog med närhet till Rönne å, naturreservat och strövområden. Den tätortsnära naturen är av stor betydelse för både invånare och besökare och bör utvecklas ytterligare, ex genom en ökad tillgänglighet längs Rönne å, som idag är främst en kanotled. I den östra delen av byn finns befintlig grönstruktur kulturhistorisk grönstruktur som ingår i område av riksintresse för kulturmiljövård.

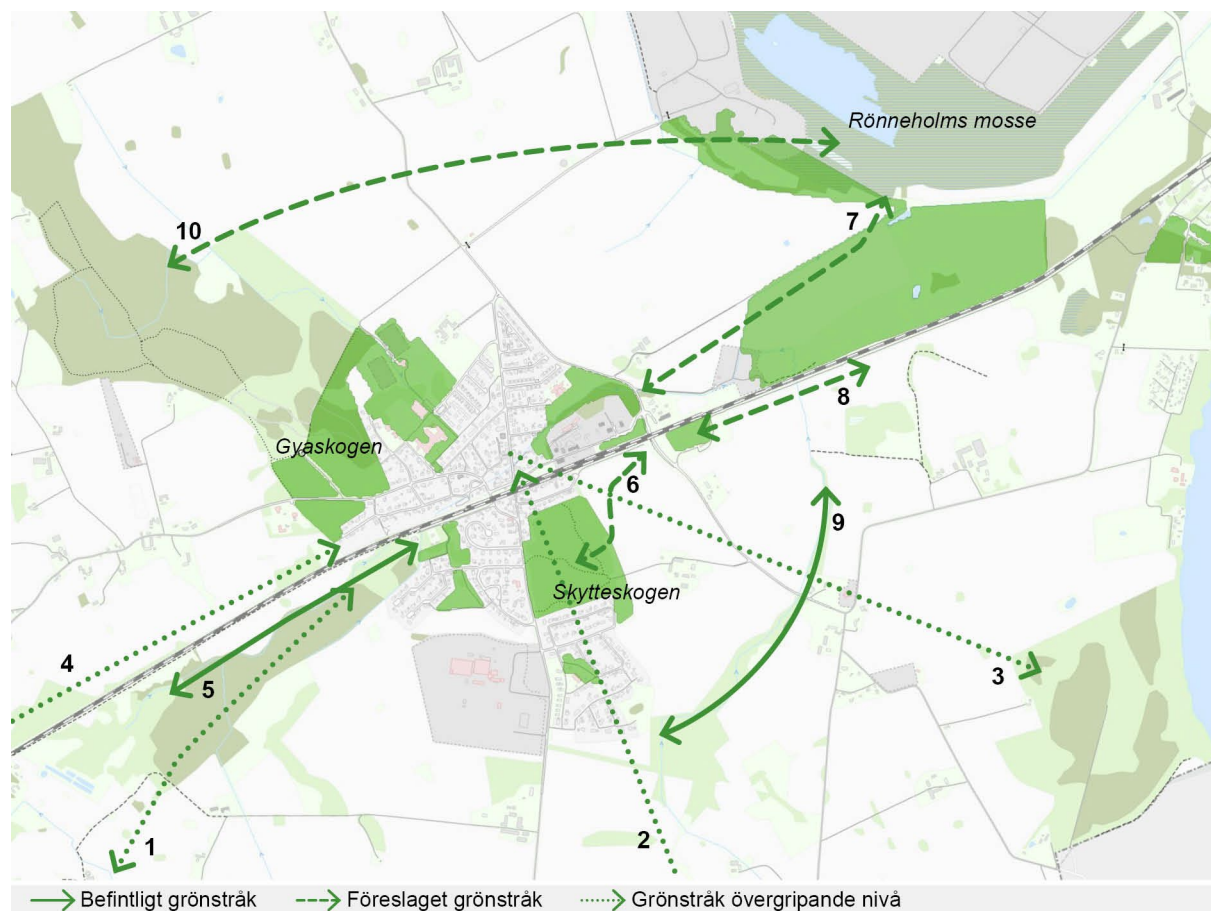
Figur 16. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Stockamöllan.

Gröna stråk

1. Befintligt grönstråk längs Rönne å som utvecklas med fokus på rekreation och biologisk mångfald. Kanotled.
2. Föreslaget rekreativt stråk som kopplar samman Stockamöllan med befintliga vandringsleder västerut. Exakt dragning har inte utretts.

Stehag

Stehag har tillgänglig och varierad natur med höga biologiska och rekreativa värden som bör fortsätta utvecklas och bevaras. Trygga och tillgängliga kopplingar mellan Gyaskogen och Skytteskogen ska främjas. Skytteskogen har idag en detaljplan för folkparksändamål som bör ändras till natur eller skog då den är värdefull för rekreation, biologisk mångfald och vattenhantering. Den kommunägda skogen Gyaskogen ska bevaras och utvecklas med avseende på rekreation och biologisk mångfald. Om Rönneholms mosse utvecklas till ett rekreationsområde, enligt kommunens önskan, så vore det önskvärt att skapa nya gröna stråk mellan Stehag och mossen.

Figur 17. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Stehag.

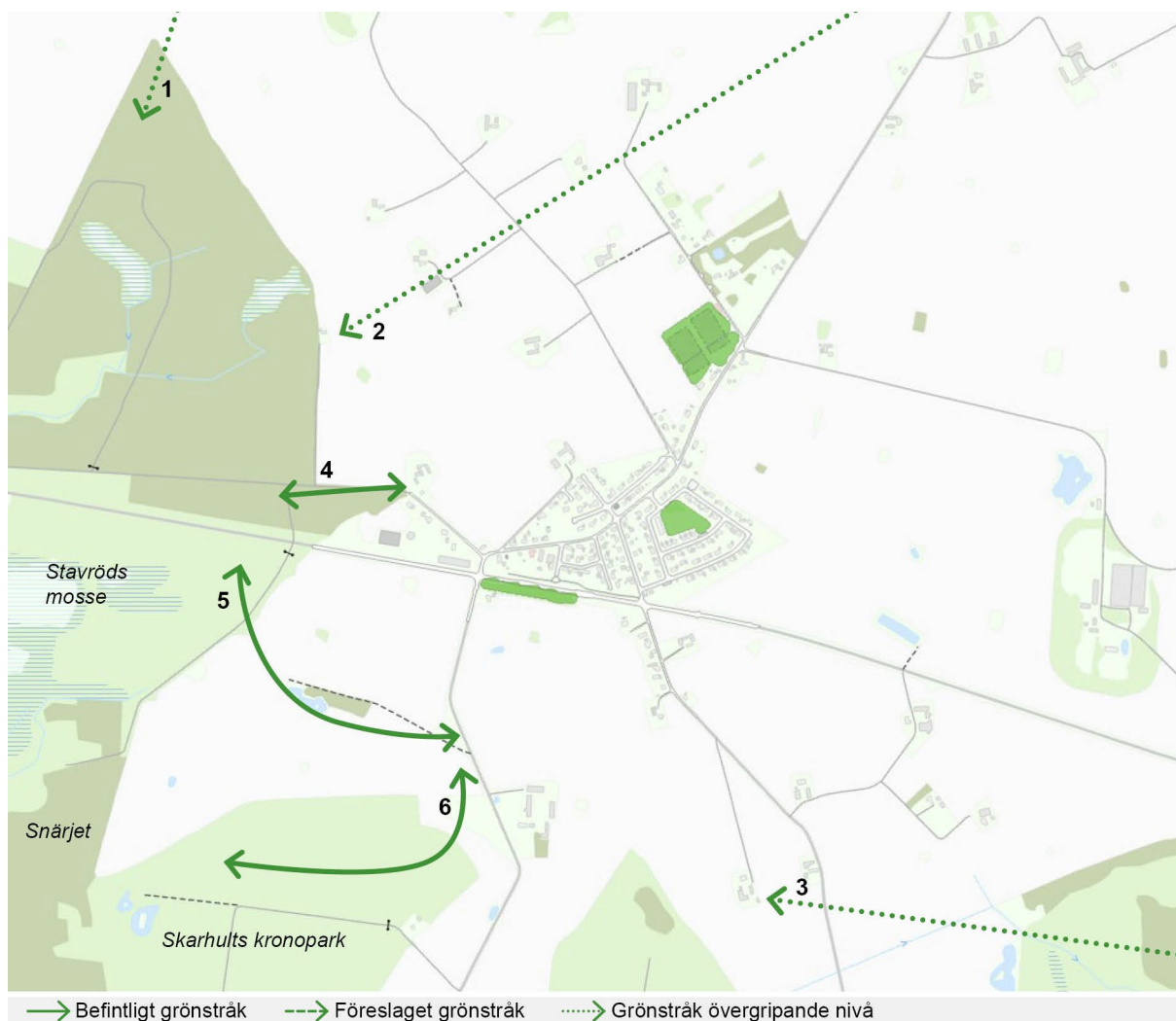
Gröna stråk

1. Föreslaget grönstråk för rekreation. Kopplar Stehag med omkringliggande grönstruktur och söderut till banvall och Eslövs tätort.
2. Föreslaget grönstråk för rekreation mellan Stehag och Snärjet. Översiktlig dragning.
3. Föreslaget regionalt grönstråk för rekreation och friluftsliv. Kopplar Stehag med omkringliggande naturområde vid Västra Ringsjön. Översiktlig dragning.
4. Befintligt regionalt stråk med utvecklingspotential. Från Stehag till Trollenäs och sedan vidare längs Saxån till Landskrona. Översiktlig dragning.
5. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald.
6. Föreslaget grönstråk för rekreation och vattenhantering. Kopplar nytt exploateringsområde till Skytteskogen. Stråket är endast aktuellt vid exploatering.

7. Föreslaget grönstråk för rekreation mellan Stehag och Rönneholms mosse.
8. Föreslaget grönstråk för rekreation.
9. Befintligt grönstråk för rekreation.
10. Föreslaget grönstråk för rekreation mellan Gyaskogen och Rönneholms mosse.

Kungshult

Kungshult omges av jordbruksmark och skogsmark. Boende i Kungshult har god tillgång till naturområden med höga rekreativa värden och naturvärden. Tillgängligheten till och inom dessa områden kan utvecklas. Väster om byn, mellan Kungshult och Eslöv ligger Snärjet, en gammal skogsplanterad fäladsmark som används flitigt för rekreation. Området är privatägt men kan nyttjas genom allemansrätten. Det finns inga märkta leder eller slingor att följa i området, men det finns gott om gamla skogsbilvägar att promenera på. I norra delen av Snärjet finns Stavröds mosse, och till öster ligger Skarhults kronopark. Trygga passager behöver skapas över Hörbyvägen för att underlätta åtkomsten till Kronoskogen och Snärjet.

Figur 18. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Kungshult.

Gröna stråk

1. Föreslaget grönstråk. Grönstråk som kopplar samman Stehag med omkringliggande grönstruktur.
2. Föreslaget regionalt grönstråk som knyter Eslöv till Ringsjöområdet (Västra Ringsjön).
3. Föreslaget regionalt grönstråk som knyter Eslöv till Ringsjöområdet (Östra Ringsjön).
4. Befintligt grönstråk för rekreation. Koppling mellan Kungshult och Snärjet.
5. Befintligt grönstråk för rekreation. Koppling mellan Kungshult och Snärjet.
6. Befintligt grönstråk för rekreation. Koppling mellan Kungshult och Snärjet.

Hurva

Hurvas läge i det kuperade landskapet ger goda utsikts- och rekreationsmöjligheter. Det centrala i Hurva är att utveckla den gamla banvallen samt öka rekreationsmöjligheterna längs Bråån. Den gamla banvallen har potential att bli ett attraktivt rekreations- och cykelstråk med höga upplevelsevärden av kultur- och naturvärden, hela vägen från Eslöv till Löberöd. Bråån utgör ett naturområde med höga naturvärden och det finns en stor potential i att tillgängliggöra ån med hjälp av stråk från byn. Det är även viktigt att utveckla befintlig grönstruktur i byn. Det befintliga grönområdet i byn bör bevaras och planläggas. Det befintliga stråket längs Bråån ingår i ett viktigt rekreationsstråk samt viktig vattenväg.

Figur 19. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Hurva.

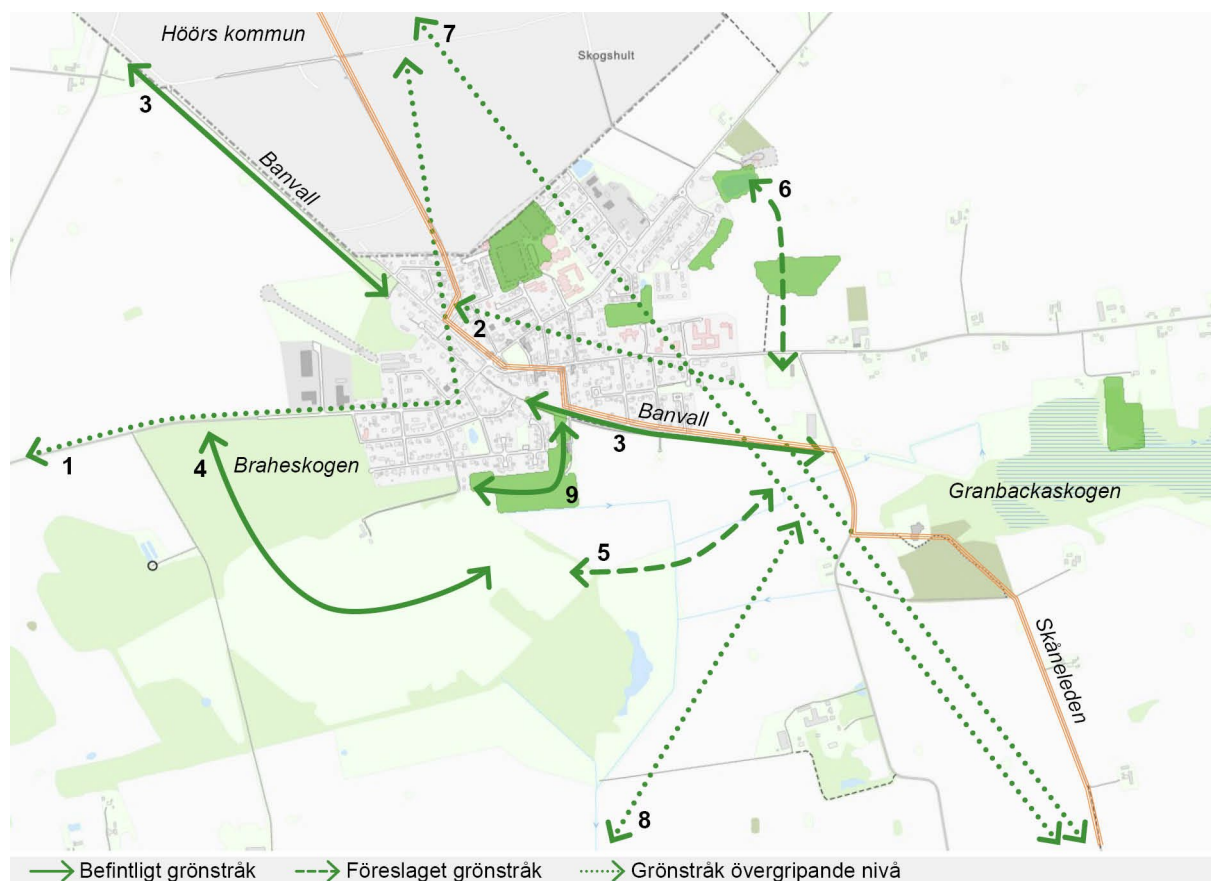
Gröna stråk

1. Föreslaget grönstråk för rekreation längs den gamla banvallen. Kopplar Hurva till Eslöv och Löberöd.
2. Befintligt grönstråk för rekreation och vattenhantering längs Bråån.
3. Föreslaget grönstråk för rekreation. Befintlig grönstruktur i bynmiljön utvecklas för rekreation. Aktuell om exploateringsområdet intill förverkligas.

Löberöd

Löberöd är beläget i en rik kulturmiljö i ett småskaligt odlingslandskap, karakteriserat av jordbruksmark med inslag av och skogsmark. Huvudfokus i Löberöd är att tätortsnära rekreation stärks, att utveckla grönstråk längs den gamla banvallen samt att utveckla rekreativa och tillgängliga stråk från tätorten ut i landskapet. Braheskogen är en privatägd skog med motionsspår som nyttjas för tätortsnära rekreation. I skogen finns äldre ädellövsskog med höga naturvärden. Söder om Braheskogen finns en större betesmark med höga naturvärden.

Löberöd har goda rekreativsmöjligheter men tillgängligheten till och från dessa områden är bristfällig. Särskilt väster om byn rör sig många längs vägarna för att ta sig ut i landskapet. Det finns en stor potential att utveckla rekreativa och tillgängliga stråk från byn ut i landskapet. I flera fall kan planeringen av rekreativa stråk med fördel ske tillsammans med Höörs kommun. Skåneleden sträcker sig genom Löberöd på väg till Rövarkulan i Höörs kommun.

Figur 20. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Löberöd.

Gröna stråk

1. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Stråket kopplar samman landskapsobjekt, koppling mellan Bråån och Kävlingeån.
2. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald. Kopplar samman landskapsobjekt vid Bråån med värdetrakt för skog vid Harlösa.
3. Befintligt stråk för rekreation. Längs med banvallen. Kopplar Höörs kommun och till Granbackaskogen. Del av stråket går genom bebyggelsen.

4. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Braheskogen utgör viktig och tätortsnära natur.
5. Föreslaget grönstråk för rekreation. Kopplar samman Braheskogen med planerade nya bostadsområden områden.
6. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Aktuellt vid exploatering.
7. Föreslaget regionalt stråk. Ett stråk kan utvecklas från Rövarkulan till Kävlingeån vid Hammarlunda, via Löberöd.
8. Föreslaget regionalt stråk. Ett stråk kan utvecklas från Rövarkulan till Kävlingeån vid Hammarlunda, via Löberöd.
9. Befintligt grönstråk som kan utvecklas för rekreation. Koppling till Braheskogen.

Harlösa

Harlösa omges av småskaligt jordbrukslandskap med närhet till naturen i Kävlingeåns dalgång, Revingefälten och Vombsjön. Byn är naturskön med Harlösabäcken som rinner genom byn och utsiktsplatsen intill Harlösa kyrka norr om byn. Längs bäcken finns befintlig natur- och betesmark som är av stort värde som tätortsnära rekreation. Här går också en del av Skåneleden med koppling norrut. Skåneleden gick tidigare även söderut mot Revingehed men har dragits om på grund av försvarsmaktens arbete. Stråket utgör ett befintligt grönstråk för biologisk mångfald som kan stärkas.

Tillgängligheten till den omgivande naturen behöver utvecklas och Eslövs kommun bör verka för en utveckling av rekreationsmöjligheter till och längs med Kävlingeån i syfte att stärka byns gröna kopplingar. Harlösabäcken kan synliggöras ytterligare och förstärka upplevelsen av naturen. I Harlösas södra delar finns ett befintligt men otillgängligt grönområde med höga naturvärden. Området har potential att utvecklas för tätortsnära rekreation. Dialog med fastighetsägaren krävs.

Figur 21. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Harlösa.

Gröna stråk

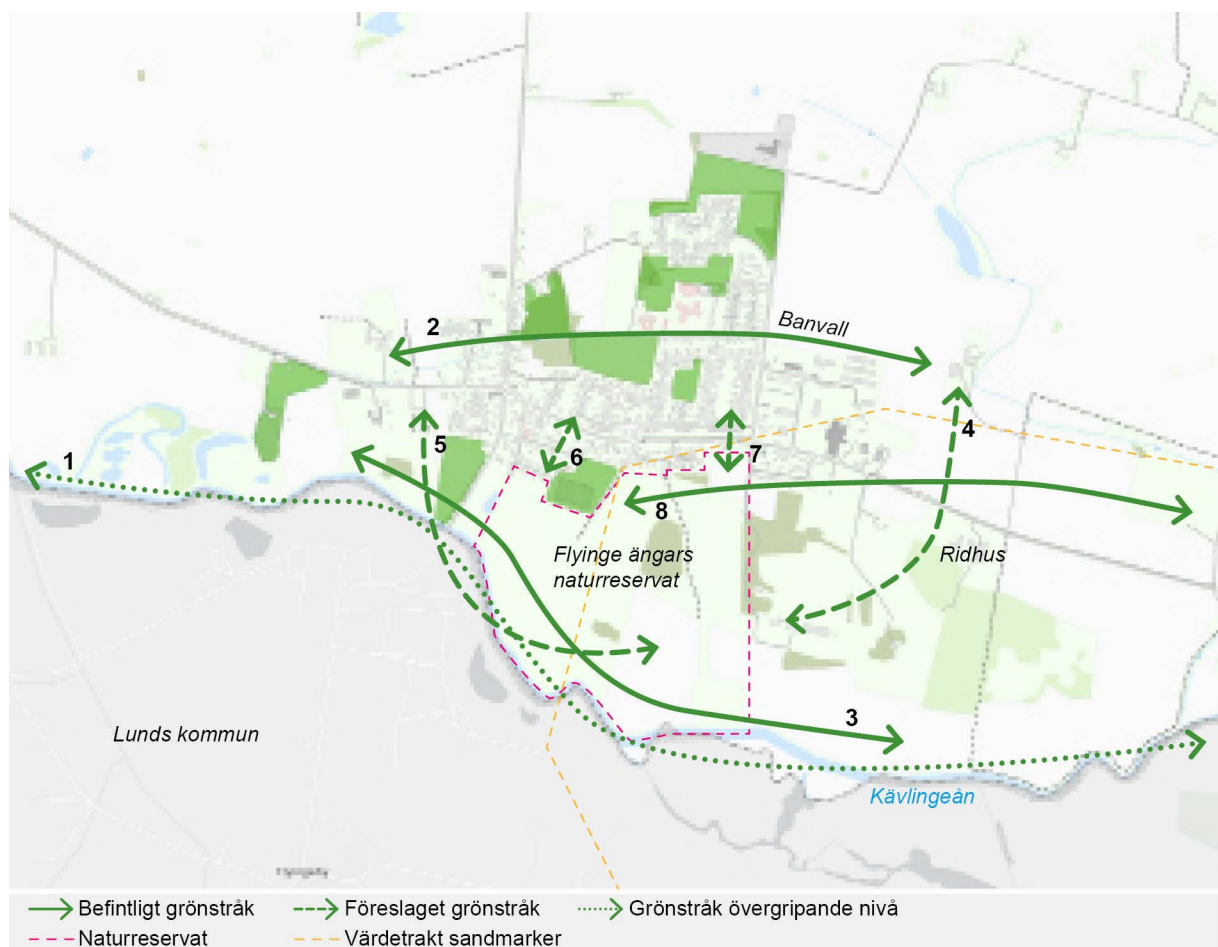
1. Befintlig regionalt stråk för biologisk mångfald och rekreation. Hjularödsstråket. Från Harlösa sträcker sig en dalgång upp till Hjularöds slott i norr. I dalgången går Skåneleden.

2. Befintligt regionalt grönstråk med utvecklingspotential. Kävlingeån – Klingavälsån. Kävlingeån avvattnar södra delen av centrala Skåne, från Ringsjön till Fyledalen. Ån kantas av betesmarker på långa sträckor och har förhållandevis god tillgänglighet för att rinna i odlingslandskapet.
3. Befintligt grönstråk för rekreation. Gång- och cykelväg längs den gamla banvallen.
4. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald. Koppling söderut mot naturområden vid Krankesjön i Lunds kommun. Kan vidareutvecklas för biologisk mångfald.
5. Föreslaget grönstråk för rekreation. Aktuellt om naturområdet tillgängliggörs för rekreation.
6. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation längs Harlösabäckens dalgång. Skåneleden går längs delar av sträckan.

Flyinge

Flyinge ligger i Kävlingeåns dalgång omgivet av odlingslandskap. Flyinge ligger alldeles intill Kävlingeån (riksintresse för friluftsliv) och naturreservatet Flyinge ängar. Det finns en stor potential i att utveckla naturen längs Kävlingeån, då den utgör en viktig del av byns tätortsnära rekreation. Försiktighet krävs dock vid utveckling av rekreationsstråk och friluftsliv längs med ån för att inte störa fågellivet på de fuktiga betesmarker som finns längs med ån. Särskild hänsyn krävs i och intill naturreservatet. Sydöstra delarna av Flyinge ingår i värdetrakt för sandmark "Vombsänkan". Området har höga naturvärden med många arter kopplade till de sandiga jordarna och våtmarkerna. Här finns goda möjligheter att med enkla medel förstärka biologisk mångfald kopplad till värdetrakten.

Områden i centrala Flyinge som varit våtmark har dränerats och delvis bebyggts vilket har lett till stora problem med översvämningar. Här finns en alsumpskog med höga värden för biologisk mångfald. Kring alsumpskogen föreslås grönområdet utvecklas för att tillgängliggöra det för fler och för att låta det hantera vatten. Flera nya grönområden planeras i samband med exploatering och är en viktig del i att öka tätortsnära rekreationsmöjligheter i Flyinge. Nya grönstråk kopplar den planerade bebyggelsen med befintliga naturområden.

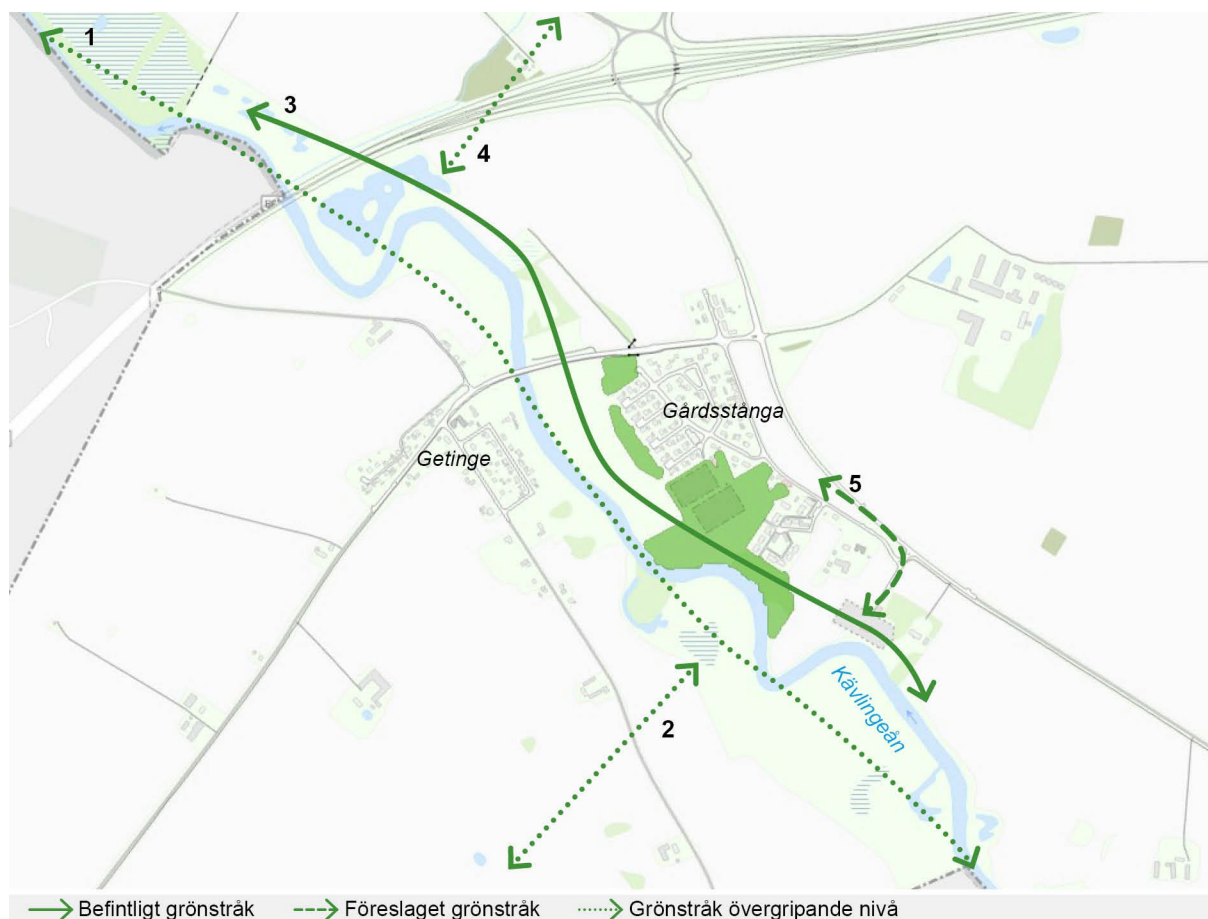
Figur 22. Gröna stråk, allmänt tillgängliga grönområden, naturreservat och värdetrakter i Flyinge.

Gröna stråk

1. Befintligt regionalt grönstråk med utvecklingspotential. Kävlingeån – Klingavälsån.
2. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald och rekreation längs med banvallen.
3. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald längs med Kävlingeån.
4. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Kopplar samman Flyinge med naturreservatet.
5. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Stärker kopplingen mellan naturområde och ny exploatering.
6. Föreslaget grönstråk för rekreation. Stärkt koppling till naturreservatet.
7. Föreslaget grönstråk för rekreation. Stärkt koppling till naturreservatet.
8. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald. Koppling mellan naturreservatet och sandmarker öster om reservatet.

Gårdstånga och Getinge

Gårdstånga och Getinge ligger på var sida av Kävlingeån i randen till det storskaliga slättlandskapet. Byarna ligger alldeles intill Kävlingeån med stor potential för tätortsnära rekreation. Idag är ån inte särskilt tillgänglig. Kommunen behöver verka för att tillgängliggöra ån, både för byborna och för regionen, då potentialen är stor för Kävlingeån att bli ett regionalt område för friluftsliv. En gångbro skulle förbättra kopplingen och rörelserna mellan de två sidorna om ån. Kävlingeåns närområde drabbas ibland av översvämningar. Ny grönstruktur kombinerat med vattenhantering kan förbättra situationen.

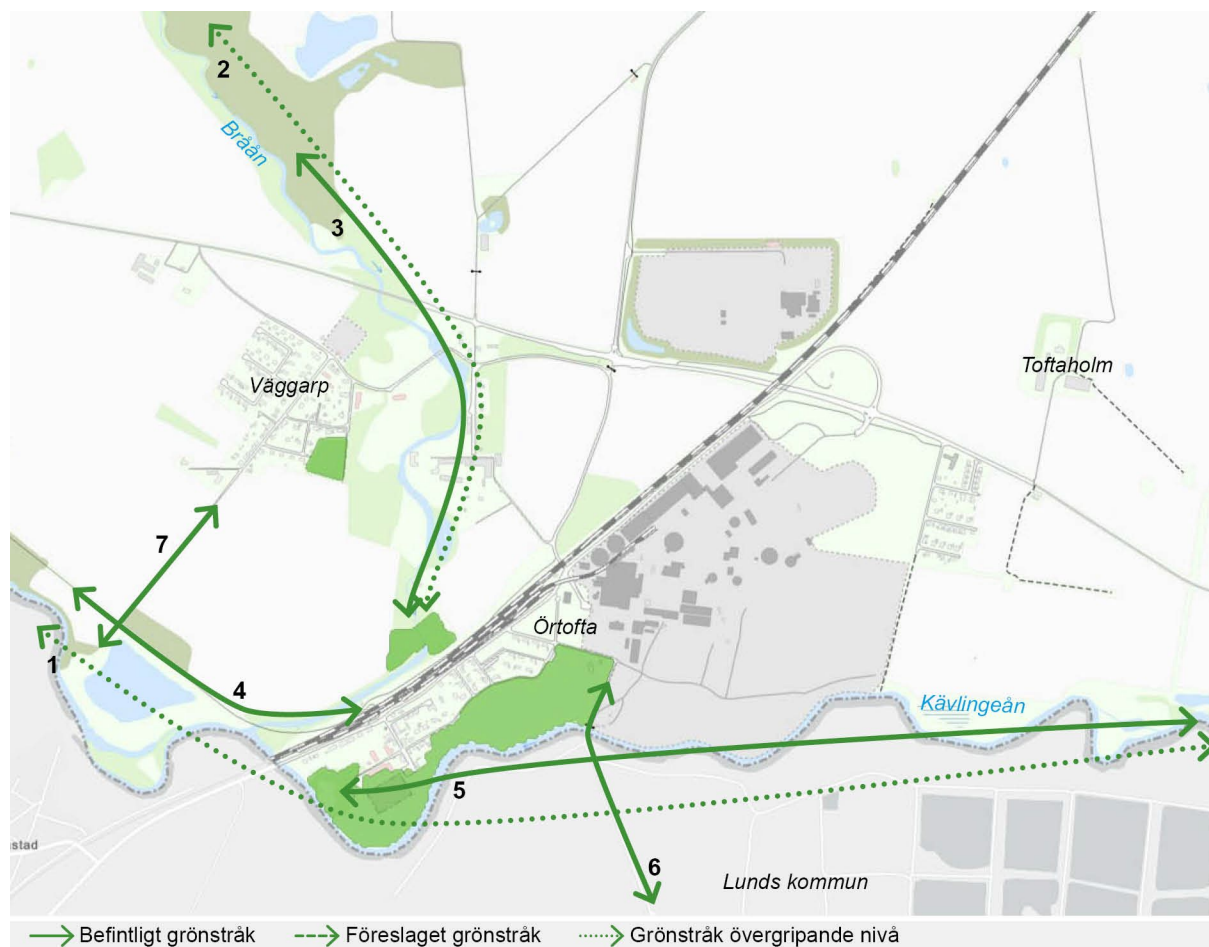
Figur 23. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Gårdstånga och Getinge.

Gröna stråk

1. Befintligt regionalt grönstråk med utvecklingspotential. Kävlingeån – Klingavälsån.
2. Föreslaget regionalt stråk. Koppling till Kungsmarkens naturreservat i Lunds kommun.
3. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald längs med Kävlingeån.
4. Föreslaget grönstråk för biologisk mångfald och rekreation. Kopplar samman landskapsobjekt, koppling mellan Rödabäck och Bråån. Möjlig plats för att utveckla beträddor på.
5. Föreslaget grönstråk för rekreation. Koppling exploateringsområde till Kävlingeån.

Örtofta, Vaggarp och Toftaholm

För samtliga byar finns det finns gott om tätortsnära rekreation och höga naturvärden längs Bråån och Kävlingeån. Ett tillgängligt gång- och cykelstråk finns idag längs ån hela vägen till Lilla Harrie och Kävlinge. Kävlingeån är ett befintligt ekologiskt grönstråk som ska bevaras och utvecklas för rekreation. Kommunen verkar för att tillgängliggöra Kävlingeån både för byborna längs ån och för regionen. Kävlingeån är utsedd som riksintresse för friluftsliv eftersom den har potential att bli ett regionalt område för friluftsliv. Med stationsläget i Örtofta finns möjligheten att nå dessa

Figur 24. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Örtofta, Vaggarp och Toftaholm.

Gröna stråk

1. Befintligt regionalt grönstråk med utvecklingspotential. Kävlingeån-Klingavälsån.
2. Befintligt regionalt grönstråk med utvecklingspotential. Kävlingeån-Klingavälsån.
3. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald. Längs med Bråån.
4. Befintligt grönstråk för rekreation. Längs med banvallen.
5. Befintligt grönstråk för biologisk mångfald. Längs med Kävlingeån. Utvecklas för rekreation.
6. Befintligt grönstråk för rekreation. Koppling söderut mot Lunds kommun.
7. Befintligt grönstråk för rekreation.

Marieholm

Marieholm är omgivet av ett storskaligt odlingslandskap med jordbruksmark och värdefulla kulturmiljöer och Saxån som löper som en grön kil genom byn. Tätortsnära rekreation finns men behöver utvecklas ytterligare och kompletteras. Grönområdet norr om Saxån är av stor vikt för byn och innehåller idrottsplats och friluftsbad. Tillgängligheten till naturen längs Saxån och Laddran kan utvecklas tillsammans med nya sammanhängande gröna stråk runt byn. Nya grönastråk som också hanterar vatten utvecklas längs Ottabäcken och i nordost. Det är viktigt att arbeta med gång- och cykelstråk och skyltning för att stärka tillgängligheten till rekreationsområde och stråk. Sundelius park är ett viktigt grönområde att stärka inne i byn. I den norra delen av byn utvecklas ett större grönområde för rekreation och vattenhantering i samband med ny bostadsbebyggelse. I östra Marieholm, söder om järnvägen, finns ett större allmänt grönområde med utvecklingspotential. Ett regionalt stråk med utvecklingspotential följer Saxån från Eslöv till Landskrona.

Figur 25. Gröna stråk och allmänt tillgängliga grönområden i Marieholm.

Gröna stråk

1. Befintligt regionalt grönastråk med utvecklingspotential. Längs Saxån från Eslöv till Landskrona.
2. Befintligt grönastråk för biologisk mångfald och rekreation. Utvecklas med fokus på rekreation.
3. Föreslaget grönastråk för rekreation och vattenhantering. Utvecklas i samband med exploatering.

Källor

- Boverket (2019). Biologisk mångfald ger motståndskraft. [Länk](#) [2021-06-18].
- Boverket (2019). Grönska och vatten reglerar temperaturen vid värmeböljor. [Länk](#) [2022-02-28].
- Boverket (2020). Ekosystemtjänster i den bebyggda miljön. [Länk](#) [2021-06-18].
- Eslövs kommun (2018). Översiktsplan Eslöv 2035.
- Eslövs kommun (2022). Fördjupad översiktsplan östra Eslöv.
- Eslövs kommun (2020). Miljöstrategin – bilaga 2b.
- Länsstyrelsen. Grön infrastrukturplanering – Skåne. [Länk](#) [2025-03-04].
- Länsstyrelsen (2022). Naturvärdesöversikt.
- Länsstyrelsen (2021). Vombsänkan. [Länk](#) [2025-03-07].
- Länsstyrelsen. Vad är en värdetrakt. [Länk](#) [2025-03-07].
- Region Skåne (2024). Grönstruktur i Skåne. [Länk](#) [2024-10-24].
- Region Skåne (2023). 3-30-300 i Skåne – analys för grönnare och hälsosammare städer. [Länk](#) [2024-10-24].
- Region Skåne (2022). Regionplan för Skåne 2022-2040.
- Sveriges television (2024). Över 50 grader på lekplatser – nu ska över tusen träd planteras i Helsingborg. [Länk](#) [2024-10-24].
- World health organisation (2016). Urban green spaces and health - A review of evidence.
- Tidskriften Landskap (2021-05-14). 3–30–300-regeln – ett tydligt sätt att skapa gröna, friska städer.

Geodata har hämtats från nedanstående myndigheter:

Med upphovsrätt ©: Lantmäteriet Geodatasamverkan, Eslövs kommun

Öppen data (CC0): Naturvårdsverket, Länsstyrelserna, Trafikverket.